

Приложение № 2 към Условието за кандидатстване

СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР (ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ) шрифт Times New Roman 12, междуредие 1,15																																	
1. Географски район и население, обхванати от стратегията за ВОМР (не повече от 2 страници)																																	
1.1. Информация за територията и населението на МИГ:																																	
<i>- Списък на общините, обхванати от МИГ;</i>	Територията на МИГ Бяла Слатина обхваща цялата община Бяла Слатина, която се намира в област Враца.																																
<i>- Списък на населените места, обхванати от МИГ;</i>	МИГ Бяла Слатина обхваща всички населени места от община Бяла Слатина, в чийто административни граници са включени общинския център гр. Бяла Слатина и 14 села: <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Населено място</th> <th style="text-align: right;">ЕКАТТЕ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1. гр. Бяла Слатина</td><td style="text-align: right;">07702</td></tr> <tr><td>2. с. Алтимир</td><td style="text-align: right;">00401</td></tr> <tr><td>3. с. Буковец</td><td style="text-align: right;">06068</td></tr> <tr><td>4. с. Бърдарски геран</td><td style="text-align: right;">07418</td></tr> <tr><td>5. с. Бъркачево</td><td style="text-align: right;">07538</td></tr> <tr><td>6. с. Враняк</td><td style="text-align: right;">12214</td></tr> <tr><td>7. с. Габаре</td><td style="text-align: right;">14012</td></tr> <tr><td>8. с. Галиче</td><td style="text-align: right;">14406</td></tr> <tr><td>9. с. Драшан</td><td style="text-align: right;">23618</td></tr> <tr><td>10. с. Комарево</td><td style="text-align: right;">38128</td></tr> <tr><td>11. с. Попица</td><td style="text-align: right;">57594</td></tr> <tr><td>12. с. Соколаре</td><td style="text-align: right;">67845</td></tr> <tr><td>13. с. Тлачене</td><td style="text-align: right;">72521</td></tr> <tr><td>14. с. Търнава</td><td style="text-align: right;">73643</td></tr> <tr><td>15. с. Търнак</td><td style="text-align: right;">73660</td></tr> </tbody> </table>	Населено място	ЕКАТТЕ	1. гр. Бяла Слатина	07702	2. с. Алтимир	00401	3. с. Буковец	06068	4. с. Бърдарски геран	07418	5. с. Бъркачево	07538	6. с. Враняк	12214	7. с. Габаре	14012	8. с. Галиче	14406	9. с. Драшан	23618	10. с. Комарево	38128	11. с. Попица	57594	12. с. Соколаре	67845	13. с. Тлачене	72521	14. с. Търнава	73643	15. с. Търнак	73660
Населено място	ЕКАТТЕ																																
1. гр. Бяла Слатина	07702																																
2. с. Алтимир	00401																																
3. с. Буковец	06068																																
4. с. Бърдарски геран	07418																																
5. с. Бъркачево	07538																																
6. с. Враняк	12214																																
7. с. Габаре	14012																																
8. с. Галиче	14406																																
9. с. Драшан	23618																																
10. с. Комарево	38128																																
11. с. Попица	57594																																
12. с. Соколаре	67845																																
13. с. Тлачене	72521																																
14. с. Търнава	73643																																
15. с. Търнак	73660																																
<i>- Брой жители на населените места, обхванати от МИГ.</i>	По данни на НСИ за демографската статистика, към 31.12.2020 г. населението наброява 20 662 души, което съставлява 13,44% от населението на област Враца																																

	Населено място	Брой жители
	1. гр. Бяла Слатина	- 9 495
	2. с. Алтимир	- 949
	3. с. Буковец	- 184
	4. с. Бърдарски геран	- 553
	5. с. Бъркачево	- 648
	6. с. Враняк	- 377
	7. с. Габаре	- 936
	8. с. Галиче	- 1486
	9. с. Драшан	- 125
	10. с. Комарево	- 217
	11. с. Попица	- 1608
	12. с. Соколаре	- 514
	13. с. Тлачене	- 333
	14. с. Търнава	- 1995
	15. с. Търнак	- 1242

1.2. Описание на географския район и карта на територията, обхваната от МИГ:

МИГ Бяла Слатина е разположена в източната част на област Враца и с площта си от 545,51 км² заема 2-ро място сред 10-те общини на областта, което съставлява 15,08% от Врачанска област. На юг граничи с община Роман, на югозапад – с община Враца, на запад – с община Борован, на север – с община Мизия и община Оряхово, на изток – с община Кнежа и община Червен бряг от област Плевен. МИГ Бяла Слатина заема средишно положение в Северозападна България и е на почти еднакво разстояние от р. Дунав и Предбалкана. Общинският център гр. Бяла Слатина отстои на 48 км. североизточно от гр. Враца и като средище се намира в центъра на триъгълника, обособен от трите града Враца, Монтана и Плевен.

Една част от територията на МИГ Бяла Слатина спада към Златийско - Долноискърски район, а останалата към Медковско - Скътския район на Дунавската хълмиста равнина. Релефът ѝ е предимно равнинен, а в южната част хълмист. В климатично отношение, района на местната група спада към Европейско-континенталната област в Северния климатичен район на Дунавската равнина, което определя климата като типично умерено-континентален. Налице е хладна пролет, горещо лято и студена зима. Основната водна артерия на територията е река Скът, а останалите реки преминаващи през територията на МИГ Бяла Слатина, са реките Гостиля, Марла и Бриша. Съществуват изградени 17 язовира, 34 рибарници и 2 блата. Липсват източници на минерални води и района се определя като сравнително беден на полезни изкопаеми. Територията е с много добри природни дадености за развитие на селското стопанство, по-конкретно – в сферата на растениевъдството – при отглеждане на полски и технически култури.

**МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА (МИГ) БЯЛА СЛАТИНА**

ТЕРИТОРИЯ
АДМИНИСТРАТИВНА КАРТА
ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА

2. Описание на процеса на участие на общността в разработване на стратегията: (не повече от 3 страници)

2.1. Описание на процеса - проведени срещи, семинари, конференции, обучения, обществени обсъждания с местната общност и описание на съответствието на стратегията с Интегрираната/ите териториална/и стратегия/и за развитие на региона/ите от ниво 2:

Разработването на Стратегия за Водено от общностите местно развитие (СВОМР) на територията на МИГ Бяла Слатина за периода 2023 – 2027 година е извършено в рамките на проект „Подкрепа за активно участие на местната общност в процеса по разработване на стратегия за ВОМР на територията на МИГ Бяла Слатина“, финансиран по Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020, осъществен в изпълнение на Административен договор № РД 50-112/30.03.2023 г. В процеса на подготовка на Стратегията за Водено от общностите местно развитие за периода 2023 – 2027 година са обхванати заинтересовани участници и страни от всички 15 населени места, включени в териториалните граници на община Бяла Слатина.

С прякото и активно участие на местната общност, в процеса на разработване на Стратегията, е проведена широка информационна кампания, която е фундаментална за определяне на местните потребности и потенциал. В подготовката на СВОМР и местното партньорство бяха ангажирани пряко участници от територията – фирми, НПО и читалища, земеделски стопани, предприемачи и публични организации, което спомогна за фокусиране върху реалистични и

локално постижими цели, идентифицирането на предизвикателствата и възможностите за развитие. Структурирането на процеса на участие на общността в разработване на стратегията беше разделено на няколко етапа:

1. Определяне на местни представители - частни, публични и социално-икономически

На този етап е определено как ще бъдат включени хората, на каква основа, на какъв етап, чрез какъв тип подход и с какви ресурси.

2. Широкообхватно участие на общността

Провеждане на мерки за популяризиране на процеса на разработване на стратегия за ВОМР - информационни/работни срещи, обучения, публикации за проекта в печатни медии, публикуване на регулярна информация и материали за разработване на стратегията за ВОМР на интернет страницата на МИГ Бяла Слатина.

3. Проучване, анализ и консултиране

Изготвяне на анализ на състоянието и развитието на територията на МИГ Бяла Слатина (вкл. SWOT анализ), анкетиране, консултиране на местната общност и обществено обсъждане на проекта на Стратегия за ВОМР на МИГ Бяла Слатина за периода 2023 – 2027 година.

Общият брой на участниците в проведените информационни срещи, обучения, семинари, консултации, анкетиране и обществено обсъждане сред местната общност, в процеса на разработване на СВОМР на МИГ Бяла Слатина за периода 2023-2027, надвишава 350 човека. В рамките на Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ №РД50-112/30.03.2023 г. по подмярка 19.1. “Помощ за подготвителни дейности” на мярка 19 “Водено от общностите местно развитие” от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г., в края на месец май 2023 г. започна провеждането на информационна кампания и срещи, както следва:

- **ЕДНОДНЕВНА ИНФОРМАЦИОННА КОНФЕРЕНЦИЯ** по проект BG06RDNP001-19.610-0002 „Подкрепа за активно участие на местната общност в процеса по разработване на стратегия за ВОМР на територията на МИГ Бяла Слатина“, проведена на 26.05.2023 в зала на НЧ „Развитие – 1892“ гр. Бяла Слатина - 61 участници, представители на бизнеса, НПО, община Бяла Слатина, земеделски стопани и физически лица;

- **ЕДНОДНЕВНА РАБОТНА СРЕЩА** по проект BG06RDNP001-19.610-0002 „Подкрепа за активно участие на местната общност в процеса по разработване на стратегия за ВОМР на територията на МИГ Бяла Слатина“, проведена на 05.06.2023 г. в зала на ОбС Бяла Слатина – 12 участници;

- **ИНФОРМАЦИОННА СРЕЩА СЕМИНАР** по проект BG06RDNP001-19.610-0002 „Подкрепа за активно участие на местната общност в процеса по разработване на стратегия за ВОМР на територията на МИГ Бяла Слатина“, проведена на 20.06.2023 г., в зала на ОбС гр. Бяла Слатина – 23 участници, представители на образователни институции, НПО и община Бяла Слатина;

- **ЕДНОДНЕВНО ОБУЧЕНИЕ НА ЕКИПА НА МИГ И ЧЛЕНОВЕ НА КВО** по проект BG06RDNP001-19.610-0002 „Подкрепа за активно участие на местната общност в процеса по разработване на стратегия за ВОМР на територията на МИГ Бяла Слатина“, проведено на 02.08.2023 в зала на ОбС Бяла Слатина – 10 участници;

- **ЕДНОДНЕВНО ОБУЧЕНИЕ ЗА МЕСТНИ ЛИДЕРИ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ** по проект BG06RDNP001-19.610-0002 „Подкрепа за активно участие на местната общност в

процеса по разработване на стратегия за ВОМР на територията на МИГ Бяла Слатина“, проведено на 04.08.2023 в зала на ОбС Бяла Слатина – 21 участници;

- КОНСУЛТИРАНЕ И ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ по проект BG06RDNP001-19.610-0002 „Подкрепа за активно участие на местната общност в процеса по разработване на стратегия за ВОМР на територията на МИГ Бяла Слатина“, проведено на 26.09.2023 в зала на НЧ „Развитие – 1892“ гр. Бяла Слатина - 77 участници;

- ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ на проекта на Стратегия за Водено от общностите местно развитие на Сдружение „Местна инициативна група Бяла Слатина” за периода 2023 – 2027 г. в съответствие с Условието за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г., проведено на 07.05.2025 г., в Конферентна зала на Културен дом – гр. Бяла Слатина – 58 участници;

- РАБОТНА СРЕЩА С ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ ЗА ОБСЪЖДАНЕ проекта на Стратегия за Водено от общностите местно развитие на Сдружение „Местна инициативна група Бяла Слатина” за периода 2023 – 2027 г., проведена на 08.08.2023 в зала на ОбС Бяла Слатина – 18 участници;

В процеса на консултиране проекта на Стратегията за Водено от общностите местно развитие (СВОМР) на територията на МИГ Бяла Слатина за периода 2023 – 2027 година бяха включени заинтересовани страни от всички населени места от територията на МИГ Бяла Слатина, съгласно решение към Протокол №2 от общо събрание, проведено на 09.04.2025 г. В изпълнение на решението, от всяко населено място е предоставен Списък с подписи на лицата/заинтересованите страни в подкрепа на СВОМР – над 150 лица.

Стратегията за Водено от общностите местно развитие на МИГ Бяла Слатина напълно съответства на Интегрираната териториална стратегия за развитие на Северозападен регион, както следва:

1) СВОМР подкрепя цялостната Визия за развитие на Северозападен регион, по-конкретно в частта за преодоляване на същественото социално-икономическо изоставане и сериозните структурни и демографски проблеми. СВОМР предвижда мерки, насочени към подкрепа на местния бизнес (в т.ч. микро-, малки и средни предприятия, земеделски производители), които ще намалят процеса на икономическо изоставане в региона. Осигурената подкрепа по Приоритет 1 от СВОМР за местния бизнес съответства на Стратегически приоритет 1: „Ускоряване на растежа на регионалната икономика“ от ИТСР на Северозападен регион;

2) Подкрепата по Приоритет 2, която ще окаже СВОМР за подобряване условията за живот, за развитие на социалната и образователна сфери на територията е в пълно съответствие със Стратегически приоритет 2 „Запазване и развитие на човешкия капитал“ (СЦ 2.1 Равен достъп до качествено образование и обучение, Цел 2.2.2. „Подкрепа за културни институции и дейности, достъп до културното наследство“, Цел 2.2.4. Повишаване на заетостта и ефективността на пазара на труда и др. дейности) от ИТСР на Северозападен регион и Стратегически приоритет 3 „Териториална свързаност, устойчиво развитие и намаляване на неравенствата“ от ИТСР на Северозападен регион (Специфична цел 3.2. Устойчива околна среда към Стратегически приоритет).

3) Прилагането на Приоритет 3 на СВОМР е в пълно съответствие със Стратегически приоритет 3 „Териториална свързаност, устойчиво развитие и намаляване на неравенствата“ (Специфична цел 3.4. Развитие на териториалното сътрудничество) от ИТСП на Северозападен регион.

2.2. Групи/сектори заинтересовани лица, участвали в процеса на съгласуване на стратегията:

В резултат на широкообхватното участие и проведената от МИГ Бяла Слатина информационна кампания сред населението, в процеса на разработване и консултиране на стратегията на територията са идентифицирани заинтересовани страни - лица, в т. ч. уязвими групи и млади хора, както следва:

1) Представители на местния бизнес:

- микро-, малки и средни предприятия, заети с неселскостопански дейности
- земеделски производители

2) Представители на нестопанския сектор:

- неправителствени организации
- читалища
- физически лица и местни лидери

3) Представители на публичния сектор:

- Община Бяла Слатина, кметове на кметства и кметски наместници, служители в общинска администрация
- Образователни институции – детски градини и училища от територията на МИГ

3. Анализ на нуждите и потенциала за развитие на територията: (не повече от 10 страници)

3.1. Описание на ситуацията на територията на МИГ към момента на кандидатстване:

3.1.1. ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Територията на МИГ Бяла Слатина обхваща цялата територия на община Бяла Слатина, като релефът ѝ е разнообразен – предимно равнинен и на места полупланински. Характерните климатични условия за района са: умерено-континентален климат с ясно изразени температурни амплитуди, минимални температури през зимата и максимални през лятото, едни от най-екстремните за страната. Валежите също са неравномерно разпределени, като летните са незадоволителни. По отношение на почвите - преобладаващите почвени типове в района са карбонатните черноземи, ливадни черноземи, алувиално-ливадни почви и други. Почвеното богатство на територията благоприятства развитието на активно земеделие с възможност за високи добиви, тъй като значителна част от обработваемата земя е подходяща за отглеждането на зърнени и зеленчукови култури, лозя и други. Територията на МИГ се определя като сравнително бедна на полезни изкопаеми, но се срещат залежи на различни строителни материали.

Територията на МИГ Бяла Слатина е добре обезпечена с водни ресурси, но са характерни и големи вътрешно годишни колебания на речните води. Река Скът и нейните притоци са основен воден ресурс, но поради специфичните им характеристики пораждат периодично потенциална опасност от наводнения. Растителната покривка е обусловена от сложната физико-географска и геоморфоложка обстановка, а разнообразието на животинския свят, може

да се приеме донякъде за ограничено, поради продължителното намаляване на горските площи и превръщането им в ливади и орни земи.

На територията на МИГ липсват крупни промишлени източници, поради което не са регистрирани наднормени концентрации на изпусканите вредни вещества. Основните източници на емисии на територията на МИГ са транспорта и битовото отопление. Емисиите от прах зависят от интензивността на трафика и количеството пътен нанос. Емисиите от отоплителните инсталации се получават при изгарянето на масово употребявани в домакинствата твърди горива, като най-неблагоприятни са зимните месеци. Въпреки това и от тях не се констатира превишение на нормите.

Съгласно геоботаническото райониране на България, територията на местната група попада в Европейската широколистна горска област в границите на Илирийска (Балканска) провинция на Дунавски хълмисто-равнинен окръг, доминиран от селскостопански земи. Според геоботаническото райониране на страната, местната група се отнася към земеделски площи на мястото на гори от дъбовия и дъбово-габъровия пояс. Лесистостта е ниска – едва 8,23% от територията, като повечето гори са със стопанска функция. Основната естествена растителност включва широколистни листопадни видове.

По отношение на фаунистичното райониране, територията на Местна инициативна група Бяла Слатина попада в Евросибирската подобласт, Дунавски район. Най-богата на видове е безгръбначната фауна, която за съжаление е недостатъчно развита, но съществуват множество проучени видове включени в различни природозащитни документи. Ихтиофауната е свързана с основното течение на река Скът и нейните притоци и мрежата от микроязовири, което е предпоставка за много голямо рибно разнообразие. Срещат се множество представители на земноводните и влечугите, а орнитофауната е най-добре представена като разнообразие и обилие на видовете. От птиците се обособяват три основни групи - водолюбиви птици, предимно горски видове и синантропни и степни видове. От бозайниците са установени 35 вида дребни и едри бозайници. Много голяма част от срещащите се на територията животински видове са включени в национални и международни природозащитни документи и имат различен вид природозащитен статус, част от тях дори са реликтни и ендемични видове. На територията на местната група няма нито една обявена защитена природна територия по смисъла на ЗЗТ, но пък има общо три обявени защитени зони от общоевропейската екологична мрежа НАТУРА 2000, в които попада и територията на МИГ - Защитена зона „Карлуково“ - BG0001014; Защитена зона „Карлуковски карст“ - BG0000332 и Защитена зона „Река Скът“ - BG0000508.

На територията на МИГ се предоставя организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци на 100% от населението във всички населени места. За периода 2016-2020 г. е налице тенденция към увеличаване на образуваните отпадъци. Отпадъците събрани от територията на МИГ „Бяла Слатина“ се депонират на РДНО местност „Марков баир“ - град Оряхово. Почти всички образувани отпадъци подлежат на обезвреждане чрез депониране. Нормата на натрупване на отпадъците на човек на година също се покачва през анализирания период. Производствените отпадъци на територията, които имат неопасен характер се съхраняват на отредени площадки в производствените предприятия, след което се предават за последващо третиране. Част от производствените отпадъци се предават за рециклиране или оползотворяване, а останалите - за депониране. Понастоящем няма функционираща система за

разделно събиране на опасни отпадъци от бита и предаването им за оползотворяване и обезвреждане.

Потенциал за развитие на територията, базиран на природо-географските характеристики

Територията на МИГ Бяла Слатина е с много добри природни дадености за развитие на селското стопанство, по-конкретно в сферата на растениевъдството – при отглеждане на полски и технически култури, зеленчукопроизводство, и по-ограничено – овощарство. В сферата на животновъдството също има благоприятни условия за развитие предимно говедовъдство, овцевъдство, козевъдство и свързаните с тях производство на фуражи. Нерационалното използване на отпадъците от селското стопанство, включително производството на оборски тор е предпоставка за инвестиции, насочени към преработка на отпадъците и въвеждане на кръгова икономика в сектора. Необходимо е да се предприемат мерки за по-тясното взаимодействие между различните заинтересовани страни – институции, бизнес, НПО и граждански групи за подобряване общото състояние на околната среда, повишаване качеството на живот, намаляване на екологичния отпечатък на територията на МИГ Бяла Слатина и създаване на благоприятна среда за бъдещи политики и проекти, свързани с устойчивото развитие.

Потребности от интервенции, базирани на природо-географските характеристики

- Благоприятните природно-географски характеристики за развитие на селското стопанство обосновават необходимостта от по-нататъшна подкрепа на сектора;
- Измененията в климата, които са все по-осезателни през последните години, включително екстремни наводнения, засушавания, високи температурни стойности, са предпоставка за финансиране на дейности за ограничаване на неблагоприятното влияние на климата;
- Нерационалното използване на отпадъците от селското стопанство, включително производството на оборски тор е предпоставка за инвестиции, насочени към преработка на отпадъците и въвеждане на кръгова икономика в сектора.

3.1.2. СОЦИАЛНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Училищното образование на територията на Местна инициативна група Бяла Слатина е представено от 12 учебни заведения, от които 10 общински и 2 държавни. Училищата са 3 начални, 3 основни, 4 средни и две професионално гимназии - Професионална агротехническа гимназия и Професионална гимназия по облекло. В част от населените места за учениците има уреден училищен транспорт с общо 8 общински автобуса. Регистриран е значителен брой отпаднали ученици, особено сред ромското население, включително и деца, непосещаващи детски градини. Действащите детски градини на територията на МИГ са общо 6 броя, от които 4 целодневни и 2 обединени детски заведения, с общо 8 филиала в различни населени места. За учебната 2019/2020 г. общият брой на децата в детските градини е 724, педагозите са 66, а групите - 31. Системата на предучилищното образование е на бюджетна издръжка и включва приобщаване на деца чрез участие в европейски проекти. Необходимо е да се предприемат мерки свързани с подобряване на професионалната квалификация на учителите, особено за работа в мултикултурна среда и да се предприемат мерки свързани с обхвата на подлежащите на задължително образование.

Болничната помощ на територията на МИГ се предоставя от МБАЛ „Бяла Слатина“ ЕООД, което е основното лечебно заведение в района и разполага с модерна клинична база. Работи по 68 клинични пътеки, със 164 медицински специалисти, от които 35 лекари и 69 специалисти по здравни грижи. Извънболничната помощ се предоставя от 4 медицински центъра в град Бяла Слатина с общо 27 лекари, от 14 лечебни заведения за първична медицинска помощ, 9 лечебни заведения за първична дентална помощ и 20 специализирани извънболнични практики. Във всички населени места от територията са предоставени помещения за ОПЛ, като също така се провеждат профилактични прегледи.

Развитието на социалната инфраструктура и услугите са приоритет в политиките на територията, с акцент към лицата със специфични потребности - деца, възрастни с увреждания и самотни стари хора. Създадени са множество услуги за възрастни в домашна среда, предлага се помощ при лична грижа, социално включване и комунално-битови дейности и други. На територията на МИГ Бяла Слатина съществуват различни социални институции - Дом за стари хора и ЦСНТ, както и групи и сдружения в подкрепа на хората с увреждания - Клубове на инвалида и пенсионера, Сдружения „Етника“, „Първи юни“ и „Подкрепа за младежка заетост и ценности“. Изпълнява се Общинска Стратегия за развитие на социалните услуги, чиято основна цел е свързана с подобряване благосъстоянието на деца и възрастни и извършване на синхронизирани действия между община, държава и граждански сектор.

На територията на МИГ Бяла Слатина има новоизградена спортна зала, която предлага съвременни условия за тренировки и спортни занимания. Спортната зала разполага с модерно игрище за четири вида спорт: волейбол, баскетбол, футбол на малки врати и тенис, а в сградата има фитнес зала, две бани и съблекални, както и модерна климатична система. Останалите спортни съоръжения на територията са стадион „Чавдар“ и тенис база „Чавдар“ с 5 корта, като базите им са ремонтирани и се поддържат в добро състояние. На територията на МИГ Бяла Слатина, чрез различни събития и състезания се насърчава масовия спорт сред децата и младежите. Активните спортни клубове на територията на местната група са: волейболен клуб „Чавдар“, тенис клуб „Бела Понте“, спортен клуб по силов трибой, културизъм и фитнес „Чавдар“, детско-юношеска школа по футбол „Чавдар“, ФК „Любимец“, ФК „Ботев - Попица - 2013“, спортен клуб по джудо „Чавдар - 2015“, сумо клуб „Чавдар“ и спортен клуб „Самурай - 2013“.

Потенциал за развитие на територията, базиран на предоставяните социални и здравни услуги

На територията са налице добре функциониращи социални и здравни услуги, които доказват потенциал за по-нататъшно развитие на този вид услуги.

Потребности от интервенции, базирани на предоставяните социални и здравни услуги

- Разнообразяване на предоставяните социални услуги, с цел по-комплексно и по-ефективно обслужване на нуждаещите се лица;
- Осигуряването на по-добър достъп до здравни услуги за населението от отдалечените от общинския център населени места.

3.1.3. ИНФРАСТРУКТУРНО РАЗВИТИЕ

Територията на МИГ Бяла Слатина има ключово разположение по отношение на пътните връзки между областите Враца и Плевен, и на пътя за ферибот Оряхово и Дунав мост 2, както

и близкото ѝ разположение до Европейските транспортни коридори №4 и №6. Транспортен коридор №7 или така наречения речен маршрут „Рейн - Майн - Дунав“. Транспортната инфраструктура е представена от второкласни и третокласни пътища от РПМ и общински пътища, като републиканските са с обща дължина от 89,823 км. Второкласните пътища се намират в много добро състояние, а третокласните в задоволително, но на места има необходимост от ремонт и рехабилитация за осигуряването на безопасен превоз.

Общинската пътна мрежа има обща дължина от 62,880 км, а цялостното ѝ състояние е незадоволително. Въпреки, че се влагат много средства в нейното подобряване и реконструкция, поради силно амортизирания ѝ характер, средствата не са достатъчни и общинската пътна мрежа не е в добро състояние. На територията се предоставя и автобусен транспорт от специализирани транспортни фирми, като са включени и междуселищни автобусни линии, с които се осигуряват връзките с населените места от територията.

Територията на МИГ Бяла Слатина е 100% електрифицирана, а собствеността на електроразпределителните мрежи и съоръженията в района е на електроразпределителното предприятие „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и частично на частни лица в промишлената зона. Електроенергийната мрежа е съставена предимно от въздушни електропроводи 20 kV за селата и частично кабелни електропроводи 20 kV за град Бяла Слатина.

Електрическите товари бележат траен спад последните години и липсват обекти фактори, които да променят тази тенденция. На територията съществува потенциал за използване на ВЕИ, който може да осигури част от общата необходима енергия, най-вече чрез използването на слънчевата енергия и енергия от биосама. Също така, на територията на МИГ Бяла Слатина има добре развита телекомуникационна инфраструктура, достигаща до всички населени места. Комуникационно-информационната инфраструктура включва услугите предлагани от РУ „Далекосъобщения“ и ТП „Български пощи“, като във всички населени места има по една пощенска станция, а в града - две.

На територията на МИГ Бяла Слатина е постигнато 100% водоснабдяване на населените места с питейни води, което е изцяло от подземни водоизточници. Осигурено е редовно водоподаване целогодишно - няма режими на подаване на вода. По данни на ВиК - Бяла Слатина, във всички водоизточници ежесмесечно се извършва контрол.

Водопроводната мрежа се охранява от общо 33 водоизточника, от които 11 в град Бяла Слатина, 5 в село Алтимир, 2 в село Търнава, 5 в село Галиче, 6 в село Бъркачево, по 1 в селата Тлачене и Търнак и 2 в село Габаре. Съществува частично подменена водопроводна мрежа в някои от населени места с полиетиленови тръби, но за съжаление, тази подмяна не е допринесла особено за намаляване загубите на вода. Поради това, че мрежата е съставена от етернитови и стоманени тръби, които отдавна са амортизирани се констатира честите аварии и високи загуби на вода. В град Бяла Слатина има изградена ГПСОВ с отвеждащ колектор и довеждаща инфраструктура. Необходимите мерки, които трябва да се предприемат, са свързани с подновяването на съпътстващата водопроводна мрежа, за подобряване надеждността на водоснабдяването и оптимизиране качеството на питейната вода. Канализационната система е приоритетно изградена в град Бяла Слатина, а липсата на такава в останалите населени места има отрицателно въздействие върху подземните води. Съществуващата канализационна мрежа в града е изградена от бетонови и стоманобетонови тръби, а самата мрежа е комбинирана/смесена. Дори в град Бяла Слатина все още има отделни

участъци (около 10%), в които не е изградена канализация. Голяма част от населението не само в селата, но и в административния център използват попивни и септични ями, което също замърсява подземните води. Необходимо е предприемането на действия по доизграждане на канализационната мрежа в града, и започването на такава в някои от по-големите и по-населени села от територията.

3.1.4. ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Характерно за територията на МИГ Бяла Слатина е тенденция към по-слаби темпове на икономическо развитие в сравнение с тези за страната. Това е резултат от факта, че почти няма отрасли, които успешно да са се адаптирали към новите изисквания на икономическата среда.

Основните проблеми в икономическото развитие на територията са:

- свиване на производствената програма на действащите промишлени предприятия;
- ниска продуктивност и ниски изкупни цени на селскостопанската продукция;
- липса на млади кадри с висока квалификация;
- намаляване дела на трудоспособното население;
- слабо развит сектор на малкия и среден бизнес в общината;
- липса на инвестиции;
- ниско ниво на иновации и др.

Икономиката на територията на Местна инициативна група Бяла Слатина се формира от няколко основни отрасли - „Селско, горско и рибно стопанство“, „Преработваща промишленост“ и „Търговия“. Последните три години се отчита нарастване в броя на предприятията като цяло и в някои от секторите. Най-голям брой предприятия към 2023 г. има в секторите „Търговия“ – 263 броя, „Селско, горско и рибно стопанство“ - 228 бр., „Транспорт“ - 42 бр., „Преработваща промишленост“ - 41 бр. Относно броя на предприятията, според броя на заетите в тях, най-осезаемо е покачването в броя на микропредприятията. Броят на малките предприятия се движи в порядък 31-39 броя. За броят на средните предприятия тенденцията е отрицателна, тъй като намаляват, а големи предприятие напълно липсват през целия период. Също така повечето от основните икономически показатели през последните години бележат слаб ръст, а през останалите анализирани години се регистрира стабилност, което също е положително явление. Най-силен е бил ръста на основните икономически показатели през 2022 г., когато абсолютно всички показатели са отбелязали ръст, а през 2023 г. макар и да се регистрира известен спад в стойностите, те продължават да са по-високи от тези в периода 2017-2021 г.

На територията не е регистрирана „икономическа криза“, тъй като няма констатирани резки и сериозни спадове нито в броя на предприятията, нито в стойностите на основните икономически показатели за периода 2017-2023 г., което също е положителна тенденция. Единствената отрицателна тенденция в икономическото развитие на територията се явява спада в броя на заетите и наетите лица през целия анализиран период, за което следва да се предприемат необходимите мерки.

Съгласно официални статистически данни от НСИ за 2023 г., най-голям дял от общия брой заети лица има в сектор „Търговия“, „Ремонт на автомобили и мотоциклети“ – 25,0%, „Преработваща промишленост“ - 23,5%, „Селско стопанство“ - 22,2% и „Хуманно здравеопазване и социална работа“ - 8,8%. Спрямо 2017 г. единственият сектор, в който през

2023 г. дела на заетите лица се покачва, е селското стопанство. В останалите три сектора, описани по-горе, дела на заетите от общия брой заети лица е по-малък, от този през 2017 г. Тенденция по отношение на дела на наетите лица от общия брой наети през 2023 г., спрямо 2017 г. е точно обратната. От общия брой на наетите, най-голям дял имат тези в сектор Преработващата промишленост – 30,6%, следвани от заетите в сектор на „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“ – 21,9%, „Селското стопанство“ – 19,0 % и „Хуманното здравеопазване и социалната работа“ – 9,8%. През 2017 г. единствено дела на наетите лица в преработващата промишленост е бил по-висок от този през 2023 г., а за останалите три сектора дела на наетите лица, спрямо общия им брой се покачва.

Най-голям дял в промишления сектор на територията на МИГ заемат фирмите от текстилната и шивашка промишленост, осигурявайки и най-съществения дял на заетостта. В шивашкия сегмент функционират 10 производствени единици с около 1000 наети работници, които са диференцирани по продуктови гама и капацитет.

Важен показател за икономическо развитие на територията в обхвата на МИГ Бяла Слатина е състоянието на сектора на търговията и услугите. Към 31.12.2020 г. на територията са регистрирани и категоризирани приблизително 890 броя заведения за хранене и развлечения, търговски обекти, магазини за търговия на хранителни и нехранителни стоки, заведения за обществено хранене, увеселителни заведения.

Секторът на услугите се характеризира с тенденция за развитие и непрекъснато увеличаване броя на фирмите в сферата на услугите. На територията на МИГ се предоставят следните услуги: транспорт; таксиметрови услуги; автосервизи; технически услуги; компютърни услуги и Интернет; козметични и фризьорски услуги; поправка на аудио- и визуална техника; поправка на хладилна техника.

Въпреки положителните тенденции, предприятията се характеризират с неефективно производство, с висока ресурсоемкост, висока себестойност и цена на продукцията. Материалната база е остаряла. Няма инвестиции в нови производства, иновации и технологии. За да се развият повечето отрасли на промишлеността е необходимо подобряване на техническата инфраструктура, модернизирани на производствата, въвеждане на иновации и преминаване към по-малко ресурсоемки производства, кръгова икономика и чисти технологии. Селското стопанство на територията на местната група е важен източник на доходи и заетост и играе важна роля за бъдещото развитие. Предпоставките за развитието му са благоприятното географско положение, природните дадености, почвено-климатичните условия, транспортната инфраструктура, човешките ресурси и традициите. Земеделието е застъпено във всички населени места и е основен отрасъл в селата, независимо от високия риск и ниската рентабилност. На територията на МИГ Бяла Слатина в момента има значителен брой кооперации и земеделски производители. Приоритетното направление, в което те оперират, е растениевъдството, като се отглеждат основно зърнено-житни и технически култури - пшеница, ечемик, царевица, слънчоглед и рапица. През последните години се отглеждат повече видове култури от преди и някои дават доста голям среден добив. Също така, съществува положителна тенденция на увеличаване на механизацията в сектор земеделие - закупуване на зърнокомбайни в най-висок клас и високопроизводителни трактори с практичен инвентар. Пазарната реализация на селскостопанската продукция е все още силно затруднена

поради липсата на добре работеща местна селскостопанска борса, а понякога предлаганите цени са близо или под себестойността на самата продукция.

Животновъдството е един от важните подотрасли в селското стопанство, но заема сравнително малък дял от общото селскостопанско производство на територията. Животновъдството е представено предимно от говедовъдство, биволовъдство, овцевъдство, козевъдство и птицевъдство. През последните години се забелязва засилен интерес към биволовъдството, като перспективен отрасъл. Основните проблеми в животновъдния подотрасъл са свързани с това, че голяма част от производството се реализира от дребни производители, липсват финансови ресурси за технологично обновяване с модерна техника и съвременен сграден фонд, липсват подходящи терени извън жилищните територии, ниска ефективност на малките стопанства и нискотехнологичното им равнище.

Селското стопанство е важен източник на доходи и заетост и ще играе важна роля за развитието на територията и в бъдеще. Броят на земеделските стопани в района е намаляващ, като през 2017 г. са били общо 439 земеделски стопани, а през 2020 г. са намалели на 358 броя. В структурата на обработваемата земеделска земя най-голям е дялът на зърнените култури, които през последните стопански години са заемали средно около 59 %. През 2020 г. са засадени нови площи с орехи – 1 008 дка, домати – 60 дка и пъпеши – 279 дка.

Площите, засети с пшеница през 2020 година възлизат на 139 833 дка, което представлява 39,03 % от общата обработваема площ. Площите, засадени с пшеница през 2020 г. бележат лек спад в сравнение с 2019 г., но са повече в сравнение с останалите години от периода 2017 – 2020 г. Забелязва се тенденция на непрекъснато нарастване на средните добиви от декар от тази култура, като през 2019 г. те са най-високи и достигат 650 кг/дка.

Територията на МИГ попада в района на дейност на РДГ - Враца и в района на дейност на „Северозападно държавно предприятие“ - Враца. Преобладаващи са издънковите гори за превръщане, следвани от нискостъблените, широколистните и най-малко са иглолистните гори. По отношение на собствеността на горите, преобладава частната собственост, следвана от държавната и най-малко са общинска собственост. На територията към момента съществуват и функционират общо 6 билкозаготвителни пунктове и складове за билки.

Потенциал за развитие на територията, базиран на икономическите характеристики

Микропредприятията заемат основен дял – над 94 % от всички предприятия. На територията са налични и функционират малки и средни предприятия. Микро-, малките и средни предприятия формират икономическия облик на територията, характеризират се с тяхната относителна устойчивост, от което следва, че е наличен потенциал за развитие. С най-висок потенциал са предприятията работещи в сферата на услугите, търговията и преработвателната промишленост.

Селското стопанство е традиционно развит сектор, важен източник на доходи и заетост и ще продължи да играе важна роля за развитието на територията и в бъдеще. Предпоставките за неговото развитие са благоприятното географско положение, природните дадености, почвено-климатичните условия, транспортната инфраструктура, човешките ресурси, традициите.

Потребности от интервенции, базирани на икономическите характеристики

- Закупуване и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на производствения процес и услугите в микропредприятията;
- Подобряване на възможностите за рециклиране на продуктите;

- Въвеждане на съвременни методи на производство.

3.1.5. ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Община Бяла Слатина е на второ място по население сред общините в областта, след община Враца. Средната гъстота на населението в община Бяла Слатина е 46,8 души на кв. км., като по този показател общината се нарежда на трето място в област Враца. Средната гъстота на населението в община Бяла Слатина е по-висока от средните стойности за област Враца (44,1), за Северозападен район за планиране (38,2), но по-ниска от средните стойности на този показател за страната (62,6). Броят и динамиката на населението на територията на МИГ Бяла Слатина са силно намаляващо през целия седемгодишен анализиран период, като това важи не само общо за цялата територия, но и за всички населени места. Гъстотата на населението през периода 2017-2023 г. следва пропорционално броя на населението, т.е. и тя е намаляваща. Броят на живо родените на територията на МИГ е много по малък, макар и стабилен, от броя на починалите, които силно варират през целия период, но все пак са намаляващи. Въпреки това, тези стойности за раждаемостта и смъртността формират постоянен отрицателен естествен прираст, който макар и намаляващ си остава отрицателен. Механичният прираст на населението в началото на периода е влошен, като броят на заселилите се на територията са много по-малко от изселилите се, т.е. механичният прираст е постоянно отрицателен, но в периода 2022-2023 г. тенденцията става положителна, а механичният прираст се превръща в положителен. Тенденцията по отношение на механичния прираст в града и селата, заселеното население предпочита повече селата от територията на МИГ, а в административния център механичният прираст е постоянно отрицателен.

Половата структура на населението е изключително благоприятна, тъй като през целия период съотношение мъже: жени е в полза на жените. Възрастовата структура от своя страна е силно влошена, тъй като през периода 2017-2023 г. броят на населението във възрастовите групи 15-19 години и 25-29 години не спират да намалява, а във възрастовите групи 65-69 години и 75-79 години - не спират да се покачват. Тоест това показва сериозно и безспирно застаряване на населението на територията на МИГ Бяла Слатина.

Етническата принадлежност на населението е представена основно от население от българската етническа група, следвано от населението от ромската етническа група и най-малка представеност има турската етническа група.

Образователният ценз на населението може да се приеме като среден, но все пак следва да се предприемат мерки за образователна интеграция на етническите малцинства и мотивиране на деца, младежи и родителите им, да се стремят към придобиване на по-високо образование.

Най-общо за демографията на територията на МИГ Бяла Слатина, може да се каже, че съществува силно действаща демографска криза. Тя може да влоши сериозно всички процеси на територията, ако не се предприемат необходимите мерки за привличане на население, повишаване на раждаемостта, задържане на положителния механичен прираст и други, чрез подобряване на условията за живот, популяризиране на територията, създаването на възможности за повече заетост, по-добро и приобщаващо образование и други.

Потенциал за развитие на територията, базиран на демографската характеристика

Потенциалът за развитие на територията, базиран на демографската характеристика се определя от очертаващите се тенденции по отношение на намаляване на броя на населението, застаряване на населението, включително и броят на младите хора.

Потребности от интервенции, базирани на демографската характеристика

- Осигуряване на инвестиции и интервенции за развитие на човешките ресурси;
- Интервенции, насочени към допълнителна подкрепа за възрастните хора с цел водене на по-активен и здравословен живот и насърчаване на тяхната обществена активност;

3.1.6. ПАЗАР НА ТРУДА

По данни на НСИ, икономически активното население на територията на МИГ Бяла Слатина към 31.12.2021 г. възлиза на 7 815 души. В процентно съотношение икономически активното население към края на 2021 г. е 39,8%. През анализирания период, равнището на безработицата намалява със 7,67%, което е доста по-малка стойност, отколкото за периода 2014-2020 г., когато спада е с 14,8%. Тоест равнището на безработицата към 2023 г. е 20,19%, тоест нивото на безработицата в община Бяла Слатина продължава да се запазва със 7,79% по-висока от тази за областта (12,4% за област Враца към 2023 г., по данни на НСИ), и с цели 15,89% повече, отколкото за страната (4,3% за България към 2023 г., по данни на НСИ).

От профила на продължително безработните лица на територията е установено, че с най-висок процент към 2017 г. от всички продължително безработни лица с/без квалификация, са безработните без специалност и професия - 70,2%. През 2020 г. броят им намалява, но дела от общия брой на безработните по квалификация продължава да е най-висок - 68,9%.

През 2023 г. броят на продължително безработните без квалификация се покачва, като дялът им от общия брой достига до 74,3%. По данни на Дирекция „Бюро по труда“ – Бяла Слатина, структурата на безработните лица през 2023 година по образователен признак е следната:

- с висше образование - 42 лица;
- със средно образование – 410 лица, в т.ч. средно специално образование - 298 лица;
- с основно образование – 153 лица;
- с начално и по-ниско образование – 736 лица.

По възрастов признак структурата на безработните на територията към 2023 г. е следната:

Безработните до 19 г. са 23 души, т.е. имат дял от 1,7% от общия брой на безработните. От 20 до 39 г. безработните са 468 души, или с дял от 34,9%. На възраст от 40 до 54 г. - 535 безработни, или с дял от 39,9%, а на възраст над 55 г. - 315 безработни, или с дял от 23,5% от общия брой на безработните.

Неблагоприятната професионална структура и влошените шансове за намиране на подходяща работа и трайна заетост, особено на лицата без квалификация, сериозно ще се отразяват на доходите на голяма част от населението и ще забавят социално-икономическото развитие. Това налага на местно ниво да се отдели специално внимание на мерките за повишаване равнището на професионалната подготовка на човешките ресурси, като се прилагат всички форми на обучение, целящи повишаване равнището на квалификация и преквалификация на човешкия фактор.

Потенциал за развитие на територията, базиран на пазара на труда

Открояващите се недобри тенденции по отношение на пазара на труда и обоснованата връзка между намаляващото образователно равнище и увеличаващата се безработица е

предизвикателство с потенциал за развитие. На територията има наличен потенциал от млади хора, които успешно могат да бъдат интегрирани в пазара на труда.

Потребности от интервенции, базирани на пазара на труда

- Интервенции, насочени към насърчаване на нискообразованите лица;
- Приоритетно финансиране на проекти, насочени към създаване на нови работни места с цел създаване на допълнителна заетост.

3.1.7. КУЛТУРА

Историческите факти доказват древно минало на Бяла Слатина и богато културно нематериално наследство. На територията на МИГ Бяла Слатина са запазени и съхранени културни ценности, които са носители на местната идентичност. Политиката за опазване и популяризиране на нематериалното културно наследство се осъществява основно чрез дейности на читалищата. На територията развиват дейност 14 читалища – във почти всички населени места. Сред тях определящо културната политика за територията на МИГ Бяла Слатина е НЧ „Развитие – 1892“ в гр. Бяла Слатина, което от основаването си до настоящия момент развива активна дейност в няколко направления. Активна дейност развиват и читалищата в с. Търнава, с. Бъркачево и в с. Бърдарски геран. Всички читалища участват и имат съществен принос в богатия културен календар от традиционни празници.

Потенциал за развитие на територията, базиран на културните характеристики

На територията на МИГ Бяла Слатина са налични културно-исторически дадености, което е основателна предпоставка за включване в стратегията за развитие на мярка, насочена към опазване на културно-историческото наследство.

Потребности от интервенции, базирани на културните характеристики

- Дигитализиране на културни забележителности и свързани с културния живот обекти, опазване на традиционната местна култура и фолклор, с цел по-широка достъпност и по-висока степен на популяризиране на културното наследство;
- Извършване на проучвания и анализи на територията, свързани със съхранение и предаване на поколенията на наличното културно нематериално наследство на територията;
- Изготвяне на печатни издания – брошури, книги, информационни табла и указателни табели и други за документиране и съхранение на нематериалното културно наследство;
- Инвестиции за обновяването на материално-техническата база и закупуването на съвременна модерна аудио-визуална техника в читалищата от територията на МИГ.

3.2. Идентифицирани групи от заинтересовани от изпълнението на стратегията за ВОМР лица на територията на МИГ:

Група	Сектор	Заинтересовани лица/страни
Представители на местния бизнес	Стопански – неземеделски дейности	1. Микропредприятия, регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон или Закона за кооперациите 2. Физически лица, регистрирани по Закона за занаятите
	Стопански - селско стопанство	3. Земеделски стопани

Неправителствени организации	Нестопански	4. НПО в сферата на култура, образование, спорт и други сфери на обществения живот 5. Читалища, физически лица – местни лидери; 6. МИГ Бяла Слатина
Местна власт	Публичен	7. Община Бяла Слатина (вкл. кметства от територията на община Бяла Слатина)
Образователни институции	Публичен	8. Училища и детски градини, функциониращи на територията на МИГ

Местният бизнес е идентифициран като заинтересована страна, представляван от функциониращите на територията предприятия и земеделски стопани. Микро предприятията имат интерес да бъдат подкрепени посредством Стратегията за дейности, насочени към подобряване качеството на предлаганите услуги, търговия, строителството и за производствени дейности, както и за разработване и въвеждане на иновации, прилагане на интервенции към по-ефективно използване на природните ресурси, намаляване използването на първични суровини и въвеждане на кръгова икономика, разкриване на нови работни места. Земеделските стопани имат интерес от прилагане на СВOMP за инвестиции за модернизация, свързана с намаляване на производствените разходи, повишаване производителността на труда, инвестиции за подобряване енергийната ефективност в стопанствата.

Нестопанският сектор, включително читалищата (в качеството си на основни културни центрове на територията) е идентифициран като заинтересована страна за изпълнение на проекти, насочени към популяризиране, съхранение и развитие на културното наследство на територията. **МИГ Бяла Слатина** е заинтересована страна по мярката за управление, мониторинг, оценка и популяризиране на Стратегия за ВOMP и за дейностите по сътрудничество.

Публичният сектор е идентифициран като заинтересована страна от прилагане на дейности, насочени към подобряване на публичната инфраструктура/респ. подобряване на услугите за населението, както и от подобряване на образователната, културна и спортна инфраструктури на територията. Във връзка с новите предизвикателства, насочени към изграждане на интелигентни селски райони, община Бяла Слатина и кметствата, попадащи в обхвата на МИГ Бяла Слатина са заинтересована страна от разработване и прилагане на стратегия за интелигентни селища.

3.3. Наличие на уязвими и малцинствени групи на територията на МИГ и описание на техните потребности:

Безработицата може да се приеме като основен рисков фактор, свързан с доходите и стандарта на живот на хората в трудоспособна възраст на територията на МИГ Бяла Слатина. Икономически активното население на територията на МИГ Бяла Слатина възлиза на 7 815 души. Равнището на безработица към 31.12.2023 г., изчислено като дял на регистрираните безработни лица към икономически активното население 15-64 години за община Бяла Слатина, възлиза на 20,19%, което е доста по-високо от коефициента на безработица за областта – 7,9%, и от средното за страната - 4,3%.

Установените уязвими групи и малцинства на територията на МИГ Бяла Слатина са етнически малцинства, основно роми, безработни в активна възраст, безработни над 55 години, безработни с ниско образование и други групи с ограничен достъп до публични услуги.

На територията на МИГ Бяла Слатина ромското население наброява 2 699 души, като голям процент от тази група са неконкурентни, без образование и професия и трудно намират трудова реализация.

Потребностите на уязвимите и малцинствени групи са свързани с:

- преодоляване на социалното изключване
- подобряване качеството на живот на уязвимите групи
- насърчаване на самостоятелната заетост и предприемачеството

3.4. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите на територията на МИГ:

SWOT анализът е изпълнен в съответствие със стандартната методология, според която силните и слабите страни са резултат от влиянието на вътрешни фактори, а възможностите и заплахите - на външни фактори. В анализа са изведени силните и слабите страни, възможностите и заплахите въз основа на резултатите от проучването и анализа на социално-икономическата среда, нивото на развитие и потребностите на населението. Изведените водещи силни/слаби страни и възможности/заплахи обхващат изследваните направления - Местна икономика и земеделие, Човешки ресурси и социално развитие, Природни ресурси и околна среда, Техническа инфраструктура и Културно наследство. На база информацията, извлечена от SWOT анализа, са определени стратегическите цели, потребностите и потенциала на територията на МИГ Бяла Слатина.

СИЛНИ СТРАНИ

Местна икономика и земеделие

- Изградена промишлена база за развитие на шивашка и текстилна промишленост;
- Добри климатични условия за развитие на земеделието;
- Наличие на производствен опит и традиции в селското стопанство;
- Положителни стойности в икономическото развитие;
- Покачване броят на микро предприятия в голяма част от секторите;
- Добре развит сектор на услугите;
- Разширение на търговията и услугите в последните години, като добрата инфраструктура позволява снабдяване със стоки от множество доставчици;
- Наличен свободен промишлен и сграден общински фонд, готов за реализация при проява на предприемачески инициативи.

Човешки ресурси и социално развитие

- Сравнително добре функционираща образователна система;
- Развити социални услуги и социални дейности;
- Изградена техническа социална инфраструктура;
- Целенасочена политика на местно ниво за подобряване качеството и обхвата на социалните услуги;

- Наличие на професионално направление в съществуващите професионални гимназии съобразно ключови отрасли на територията (селско-стопанство и шивашка промишленост);
- Добре организирано здравеопазване, с развита мрежа от болнични и извънболнични заведения;
- Наличие на добър междуетнически диалог;

Природни ресурси и околна среда

- Съхранена разнообразна природа, с екологично чисти и плодородни почви;
- Добро екологично състояние на атмосферния въздух и повърхностните води;
- Изключително добро флористично, гъбно и фаунистично разнообразие;
- Добре поддържана зелена система във всички населени места от територията;
- Отсъствие на екологични замърсители.

Техническа инфраструктура

- Територията на МИГ Бяла Слатина е с ключово транспортно разположение – преминават два от основните Европейски транспортни коридора;
- Пътна мрежа с добра структура и с достъпност до всички населени места от територията на МИГ;
- Електрифицирани населени места на 100%;
- Потенциал за използване на ВЕИ - слънчева енергия и биомаса;
- Добре развита телекомуникационна инфраструктура;
- Изградена ГПСОВ в гр. Бяла Слатина и подменена част от водопроводната мрежа;
- Санирани и обновени обществените сгради;
- Значителен брой реализирани проекти за подобряване на енергийната ефективност

Културно наследство

- Наличие на материално и нематериално културно наследство;
- Добре функционираща читалищна мрежа;
- Изградени културни пространства, признати от общността;
- Съхранени местни обичаи и ястия;
- Запазена местна идентичност;
- Богато многообразие на нематериалното културно наследство.

СЛАБИ СТРАНИ

Местна икономика и земеделие

- Ниска конкурентоспособност и ниска добавена стойност на структуроопределящите отрасли;
- Хранително-вкусова промишленост със затихващи функции;
- Незадоволителна образователно-квалификационна структура на заетите лица;
- Липса на инвестиции в иновации и модернизация;
- Висока ресурсоемкост на производствата;
- Наличие на стари технологии;
- Липса на напоително земеделие;
- Неефективен маркетинг.

Човешки ресурси и социално развитие

- Трайно негативни демографски тенденции, водещи до обезлюдяване на населението особено в малките населени места;
- Ниско образователно равнище на населението и отсъствие на квалифицирани човешки ресурси (нисък дял на придобилите висше и средно образование спрямо средните стойности за страната и по-висок дял на лицата с основно и начално образование);
- Липса на политики за задържане на младите хора в общината;
- Увеличаване на дела на безработните и зависимите от социална подкрепа лица;
- Ограничен достъп до услуги и възможности за трудова реализация на населението в малките населени места;
- Незадоволително състояние на инфраструктурата на здравеопазването в селата.

Природни ресурси и околна среда

- Умерено до лошо качество на подземните водни тела на територията;
- Наличие на предпоставки за заблатяване на почвите и терените около речното корито на река Скът;
- Липса на регистрирани защитени природни територии, съгласно ЗЗТ;
- Покачване количеството на депонирани отпадъци и нормата на натрупване;
- Липса на система за разделно събиране на опасни отпадъци от бита и предаването им за оползотворяване и обезвреждане;
- Липса на информационни и образователни кампании, насърчаващи принципите на кръговата икономика, мониторинга на отпадъците и отговорното поведение към околната среда.

Техническа инфраструктура

- Неизградена канализационна мрежа в населените места извън гр. Бяла Слатина;
- Незадоволително състояние на третокласната и четвъртокласната пътна мрежа;
- Незадоволително състояние на уличната мрежа в селата, включително тротоарни площи;
- Остарели ВиК съоръжения и некачествени ВиК услуги за част от населените места;
- Енергийно неефективни сгради в селата;
- Остаряло и енергийно неефективно улично осветление;

Културно наследство

- Амортизирана инфраструктура и липса на съвременно оборудване и налична аудио-визуална апаратура в читалищата от територията;
- Недостатъчно финансови възможности за организиране и провеждане на празници, фестивали и други културни събития за популяризиране на идентичността;
- Липса на разработени дигитални варианти на културното наследство;
- Липса на проучвания и информационно рекламни материали;

ВЪЗМОЖНОСТИ

Местна икономика и земеделие

- Използване на финансови инструменти за модернизация на производството и повишаване конкурентоспособността на местната икономика;
- Диверсификация на селскостопанското производство;

- Инвестиции в земеделски стопанства, насочени към цифровизация, рециклиране на отпадъци и др., свързани с новите предизвикателства;
- Инвестиции в предприятията, насочени към въвеждане иновации;
- Възстановяване на традициите в овощарството и зеленчукопроизводството на територията;
- Развитие на биопроизводство и екологично земеделие;
- Технологично обновяване и подобряване на сградния фонд;

Човешки ресурси и социално развитие

- Европейско финансиране на проекти и програми за развитие на човешките ресурс;
- Иновативни политики за насърчаване на активния живот и социалното развитие;
- Включване в пазара на труда на безработни лица и хора от уязвими групи;
- Оптимизиране на образователната система спрямо потребностите на пазара на труда;
- Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и непдагогическия персонал.

Природни ресурси и околна среда

- Повишаване на инвестиционната активност за използване на алтернативни енергоизточници;
- Подобряване на системата за управление на отпадъците и намаляване на количествата генерирани и депонирани отпадъци;
- Изпълнение на проекти, свързани с опазване на природните ресурси и околната среда.

Техническа инфраструктура

- Подобряване състоянието на техническата инфраструктурата в малките населени места (улици, тротоари, паркове, спортни площадки, осветление, достъпна среда);
- Подобряване на експлоатационните характеристики за удължаване на жизнения цикъл на обществените сгради в населените места;
- Подобряване на връзките на общинския център със селата за поддържане на жизнеността им.

Културно наследство

- Запазване идентичността на територията, посредством прилагане на мярка, финансирана от СВОМР;
- Развитие на културен и фестивален туризъм;
- Разнообразяване на културните събития чрез изграждане на партньорства между читалища, местен бизнес, местна власт и неправителствен сектор.

ЗАПЛАХИ

Местна икономика и земеделие

- Задълбочаване на демографските проблеми, миграция и застаряване на населението;
- Икономически упадък, увеличаване на безработицата, нисък жизнен стандарт;
- Липса на достатъчно инвестиции от страна на производителите;
- Силна външна конкуренция, внос на продукция от селско стопански и промишлен характер и фалиране на местните производители;
- Намаляване на обема на производството и закриване на предприятия.

Човешки ресурси и социално развитие

- Задълбочаване на демографските проблеми;
- Увеличаване на безработицата, нисък жизнен стандарт;
- Обезлюдяване, икономически, социален и културен упадък на селата в общината;
- Маргинализация и социално изключване на малцинствените групи.

Природни ресурси и околна среда

- Нарушаване структурата на ландшафта и развитие на производства и дейности с висок риск за околната среда;
- Ниска култура по отношение на природоползването и природоопазването;
- Риск от природни бедствия и лоши климатични условия.

Техническа инфраструктура

- Влошаване качеството на изградената техническата инфраструктура поради липса на средства за нейната поддръжка;
- Влошаване качеството на ВиК услугите и прекъсване на водоподаването;
- Високо енергийно потребление заради неефективни сгради;
- Високи разходи за остаряло и енергийно неефективно улично осветление.

Културно наследство

- Липса на заинтересованост сред младото поколение, водеща до неприемственост към съхранението на културните ценности;
- Културен упадък на селата в общината;
- Пренебрегване на грижите към културното наследство, поради липса на достатъчно ресурси за поддръжане;

4. Цели на стратегията, включително измерими целеви стойности за резултатите, и съответните планирани действия: (не повече от 10 страници)

4.1. Цели на стратегията и приоритети за развитие на територията:

Стратегията за ВОМР на МИГ Бяла Слатина за периода 2023 – 2027 година е разработена за период до 31 декември 2027 г. по подхода „Водено от общностите местно развитие“ (ВОМР) като се основава на специфичните характеристики и потенциала на територията на МИГ, на потребностите на територията, определени в анализа. Стратегическата рамка на СВОМР на МИГ Бяла Слатина е ориентирана към подкрепа и финансиране на интервенции, които отговарят на местните потребности, създават и запазват заетост за местното население и са в полза на местния бизнес, подобряват условията и качеството на живот на територията, насърчават социалното развитие и допринасят за опазване на околната среда.

На база идентифицираните потребности на местното население и в съответствие с европейските, националните и регионални политики за развитие на селските райони, в Стратегията за ВОМР на МИГ Бяла Слатина за периода 2023 – 2027 е дефинирана стратегическа рамка, която да окаже подкрепа на дейностите по идентифицираните основни направления за развитие: Местна икономика и земеделие; Заетост и социално включване; Опазване на околната среда и културното наследство.

С оглед на така изведените основни направления за развитие на територията на МИГ Бяла Слатина, за периода 2023 – 2027 година са определени съответните интервенции в стратегията, които допринасят също и за постигане на следните специфични цели на подхода ВОМР:

- Подобряване на условията на живот на територията на местните общности;
- Повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация и подкрепа за алтернативни дейности;
- Подкрепа за въвеждането на иновации;
- Засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии чрез подкрепа за иновации в предприятията и насърчаване на прехода към кръгова икономика чрез подкрепа за инвестиции в предприятията с цел подобряване на ресурсната ефективност;
- Насърчаване на устойчивата и качествена заетост и социално включване на уязвими и маргинализирани групи;
- Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност, вкл. дейности за превенция и управление на риска и за използване потенциала на културното наследство;
- Приобщаващо образование и образователна интеграция.

През периода 2023 – 2027 година МИГ Бяла Слатина ще прилага стратегия за WOMP, подкрепена от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) чрез Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023 – 2027 г. и с допълващо финансиране съгласно Постановление №494 на МС от 30.12.2024 г. за определяне на правила за прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие“ за периода 2021 - 2027 г. Допълващото финансиране по стратегията предвижда подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) чрез Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021-2027г. и Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г. и Европейския социален фонд + посредством Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. и Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 – 2027 г.

В този смисъл, изведената главна стратегическа цел, която определя развитието на територията на МИГ Бяла Слатина през периода 2023 – 2027 година е за:

Постигане на устойчиво развитие на територията на МИГ Бяла Слатина чрез насърчаване на екологосъобразно икономическо развитие, подкрепа на иновациите, засилване на социалното приобщаване, осигуряване на условия за заетост и съхранение на културното наследство.

За реализацията на тази главна цел и постигането на желаното развитие, са формулирани следните приоритети:

Приоритет 1: Повишаване конкурентоспособността на местната икономика и земеделие

Чрез реализирането на Приоритет 1, Стратегията за WOMP МИГ Бяла Слатина ще осигури подкрепа на микропредприятията и представителите на малкия бизнес от територията посредством инвестиции в неземеделски дейности, с които ще се създадат условия за по-добро икономическо развитие, добавена стойност и заетост. В рамките на приоритета ще се насърчават иновациите и модернизацията на производствената дейност, както и диверсификацията на икономиката като се интегрират инвестиционните възможности в икономическите сектори с ефект, целящ подобряването на околната среда и укрепването на местната конкурентоспособност - дейности в области за ново бизнес-развитие, както и кръгова

икономика, въвеждане на възобновяеми енергийни източници в производствата и осигуряване на условия за продуктивна заетост.

В сектора на земеделието на земеделските стопани ще бъде оказана подкрепа за инвестиции и въвеждане на устойчиви земеделски практики, енергоспестяващи и екологосъобразни технологии при отглеждане на традиционни за територията култури, насърчаване на производството и разпространение на продукцията на местно ниво.

Приоритет 2: Подобряване условията на живот и социалната среда

В рамките на този приоритет Стратегията за ВОМР ще подкрепи дейности, насочени към подобряване на публичната инфраструктура, качеството на образователни и социални услуги, състоянието на околната среда и на условията на живот на населението. Въвеждането на интелигентни решения в населените места ще окажат съществен принос за подобряване на икономическите, социалните и екологичните условия.

Приоритет 3: Повишаване капацитета за сътрудничество и запазване на местното знание, идентичност и култура

Приоритет 3 е насочен към повишаване степента на информираност на гражданите по отношение на изпълнението на СВОМР, дейностите за сътрудничество, както и придобиването на умения за запазване на местното знание, популяризиране на местната идентичност и култура. По този приоритет ще се стимулира работата с местната общност и партньорството - информиране, обучения, консултации, проучвания и организиране на различни събития. По този начин са цели максималното включване на населението от територията на МИГ в процеса по прилагане на подхода ВОМР. Това, заедно с развитието и изпълнението на дейности по сътрудничество с МИГ от страната и ЕС, цели укрепване и развитие на местната идентичност, реализирането на нови идеи и подходи за развитие на територията на МИГ Бяла Слатина.

Специфичните цели, които подкрепят постигането на приоритетите в Стратегията за ВОМР на МИГ Бяла Слатина за периода 2023 – 2027, се предвижда да бъдат реализирани посредством прилагането на набор от мерки, основани на специфичните характеристики и потенциала на територията, идентифицираните потребности на населението и установените направления за развитие. Избраните в стратегията за ВОМР мерки и дейности, включително за сътрудничество, са в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060 и Регламент (ЕС) 2021/2115 и водят до постигане на целите на СПРЗСР.

В рамките на всеки приоритет, СВОМР си поставя за изпълнение следните специфични цели:

Специфични цели по Приоритет 1: Повишаване конкурентоспособността на местната икономика и земеделие

Специфична цел 1.1: Подпомагане на устойчивото развитие в селскостопанския сектор

Специфична цел 1.2: Подпомагане на микропредприятията за постигане на устойчив растеж и създаване на нови работни места

За постигане на специфичните цели по Приоритет 1, МИГ Бяла Слатина ще прилага мярка М1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ (СЦ1.1), финансирана от СПРЗСР 2023 – 2027 г. и мярка М2 „Инвестиции за неселскостопански дейности“ (СЦ1.2), финансирана от СПРЗСР 2023 – 2027 г.

Специфични цели по Приоритет 2: Подобряване условията на живот и социалната среда

Специфична цел 2.1: Развитие и обновяване на инфраструктурата и качеството на предлаганите услуги

Специфична цел 2.2: Въвеждане и развитие на иновативни дейности

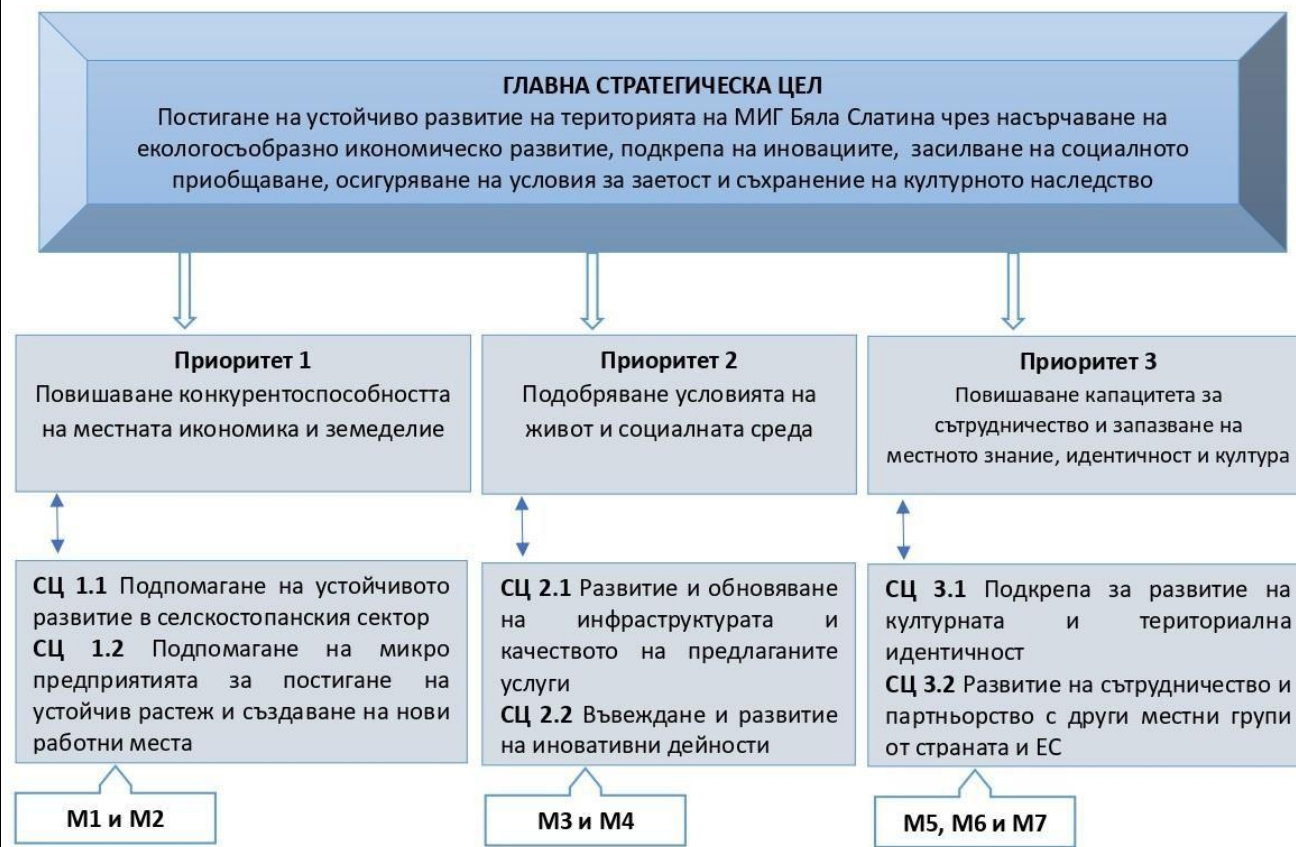
За постигане на специфичните цели по Приоритет 2, МИГ Бяла Слатина ще прилага мярка М3 „Инвестиции в основни услуги и дребна по мащаб инфраструктура“ (СЦ2.1), финансирана от СПРЗСР 2023 – 2027 г. и мярка М4 „Изготвяне и прилагане на стратегии за „интелигентни селища“ от Регламент (ЕС) 2021/1060 (СЦ2.1), финансирана от СПРЗСР 2023 – 2027 г.

Специфични цели по Приоритет 3: Повишаване капацитета за сътрудничество и запазване на местното знание, идентичност и култура

Специфична цел 3.1: Подкрепа за развитие на културната и териториална идентичност
Специфична цел 3.2: Развитие на сътрудничество и партньорство с други местни групи от страната и ЕС

За постигане на специфичните цели по Приоритет 3, МИГ Бяла Слатина ще прилага мярка М5 „Запазване на културното наследство на територията на МИГ и развитие на съпътстващи туристически услуги“ (СЦ3.1), финансирана от СПРЗСР 2023 – 2027 г., мярка М6 „Дейности за сътрудничество и тяхната подготовка“, финансирана от СПРЗСР 2023 – 2027 г. (СЦ3.2) и мярка М7 „Дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегия за ВОМР и нейното популяризиране“, финансирана от СПРЗСР 2023 – 2027г. (СЦ3.2).

Схема на стратегическата рамка

4.2. Измерими целеви стойности за резултатите (индикатори):

4.2.1. Индикатори за цялостното прилагане на стратегията за ВОМР – задължителни и специфични за МИГ:

ИНДИКАТОРИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЦЯЛОСТНОТО ПРИЛАГАНЕ НА СВОМР				
Вид	Индикатор	Мерна единица	Целева стойност до 2029	Източник на информация
<i>Изходен</i>	Одобрени проекти по СВОМР	Брой	30	База данни на МИГ, ИСУН 2020 – Модул за управление на проекти и отчитане
	Обща стойност на одобрената безвъзмездна финансова помощ	Лева	5 867 400	
	Обща стойност на сключените договори	Лева	6 659 707	
<i>Резултат</i>	Проекти с инвестиции за подобряване на енергийната ефективност и екологосъобразно земеделие	Брой	2	Вътрешен мониторинг и оценка за изпълнение на СВОМР
	Проекти с инвестиции за въвеждане на иновации и цифровизация в селското стопанство	Брой	2	
	Проекти с инвестиции за модернизация на производства/услуги, стимулиращи устойчиво развитие	Брой	6	Годишни доклади на МИГ
	Проекти с инвестиции за осигуряване на достъпна среда	Брой	6	
	Проекти, включващи инвестиции за дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързаност с цел устойчиво развитие	Брой	1	
	Проекти с инвестиции за популяризиране на местната идентичност	Брой	3	
	Вътрешни мониторингови оценки по изпълнение на СВОМР	Брой	5	
	R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“	Брой	12	
	R.40 „Интелигентен икономически преход в селските райони: Брой на подкрепени стратегии за „умни села“	Брой	1	
	R.41 „Свързани европейски селски райони: Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрения достъп до услуги и инфраструктура чрез инвестиции от ОСП	%	60	
R.0 „Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания“	Брой	400		

4.2.2. Индикатори по мерки:

Мярка М1 „Инвестиции в земеделски стопанства“				
Вид	Индикатор	Мерна единица	Целева стойност до 2029	Източник на информация
Изходен	Одобрени за финансиране проекти	Брой	4	База данни МИГ ИСУН 2020 Модул за управление/отчитане на проекти Мониторинг и оценка на СВOMP Годишни доклади на МИГ към УО
	Обща стойност на одобрената безвъзмездна финансова помощ	Лева	200 000	
	Обща стойност на сключените договори	Лева	400 000	
Резултат	Проекти с инвестиции за подобряване на енергийната ефективност и екологосъобразно земеделие	Брой	2	
	Проекти с инвестиции за въвеждане на иновации и цифровизация в селското стопанство	Брой	2	
	R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“	Брой	2	
Мярка М2 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“				
Вид	Индикатор	Мерна единица	Целева стойност до 2029	Източник на информация
Изходен	Одобрени за финансиране проекти	Брой	12	База данни МИГ ИСУН 2020 Модул за управление/отчитане на проекти Мониторинг и оценка на СВOMP Годишни доклади на МИГ към УО
	Обща стойност на одобрената безвъзмездна финансова помощ	Лева	1 100 000	
	Обща стойност на сключените договори	Лева	1 692 307	
	Проекти с инвестиции за модернизация на производства/услуги, стимулиращи устойчиво развитие	Брой	6	
	R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“	Брой	10	

Мярка М3 „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“

Вид	Индикатор	Мерна единица	Целева стойност до 2029	Източник на информация
<i>Изходен</i>	Одобрени за финансиране проекти	Брой	6	База данни МИГ ИСУН 2020 Модул за управление/отчитане на проекти Мониторинг и оценка на СВOMP Годишни доклади на МИГ към УО
	Обща стойност на одобрената безвъзмездна финансова помощ	Лева	2 200 000	
	Обща стойност на сключените договори	Лева	2 200 000	
<i>Резултат</i>	Проекти с инвестиции за осигуряване на достъпна среда	Брой	6	
	R.41 „Свързани европейски селски райони: Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрения достъп до услуги и инфраструктура чрез инвестиции от ОСП	%	50	

Мярка М4 „Изготвяне и прилагане на стратегии за „интелигентни селища“

Вид	Индикатор	Мерна единица	Целева стойност до 2029	Източник на информация
<i>Изходен</i>	Одобрени за финансиране проекти	Брой	2	База данни МИГ ИСУН 2020 Модул за управление/отчитане на проекти Мониторинг и оценка на СВOMP Годишни доклади на МИГ към УО
	Обща стойност на одобрената безвъзмездна финансова помощ	Лева	500 000	
	Обща стойност на сключените договори	Лева	500 000	
<i>Резултат</i>	Проекти с инвестиции за дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързаност с цел устойчиво развитие	Брой	1	
	R.40 „Интелигентен икономически преход в селските райони: Брой на подкрепени стратегии за „умни села“	Брой	1	

Мярка М5 „Запазване на културното наследство на територията на МИГ и развитие на съпътстващи туристически услуги“				
Вид	Индикатор	Мерна единица	Целева стойност до 2029	Източник на информация
Изходен	Одобрени за финансиране проекти	Брой	4	База данни МИГ ИСУН 2020 Модул за управление/отчитане на проекти Мониторинг и оценка на СВOMP Годишни доклади на МИГ към УО
	Обща стойност на одобрената безвъзмездна финансова помощ	Лева	200 000	
	Обща стойност на сключените договори	Лева	200 000	
Резултат	Проекти с инвестиции за популяризиране на местната идентичност	Брой	2	Годишни доклади на МИГ към УО
	R.41 „Свързани европейски селски райони: Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрения достъп до услуги и инфраструктура чрез инвестиции от ОСП	%	10	

Мярка М6 „Дейности за сътрудничество и тяхната подготовка“				
Вид	Индикатор	Мерна единица	Целева стойност до 2029	Източник на информация
Изходен	Одобрени за финансиране проекти	Брой	1	База данни МИГ ИСУН 2020 Модул за управление/отчитане на проекти Мониторинг и оценка на СВOMP Годишни доклади на МИГ към УО
	Обща стойност на одобрената безвъзмездна финансова помощ	Лева	200 550	
	Обща стойност на сключените договори	Лева	200 550	
Резултат	Проекти с инвестиции за популяризиране на местната идентичност	Брой	1	Годишни доклади на МИГ към УО
	R.0 „Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания“	Брой	50	

Мярка М7 „Дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегия за ВОМР и нейното популяризиране“				
Вид	Индикатор	Мерна единица	Целева стойност до 2029	Източник на информация
Изходен	Одобрени за финансиране проекти	Брой	1	База данни МИГ ИСУН 2020 Модул за управление/отчитане на проекти Мониторинг и оценка на СВОМР Годишни доклади на МИГ към УО
	Обща стойност на одобрената безвъзмездна финансова помощ	Лева	1 466 850	
	Обща стойност на сключените договори	Лева	1 466 850	
Резултат	Вътрешни мониторингови оценки по изпълнение на СВОМР	Брой	5	
	R.0 „Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания“	Брой	350	

4.3. Планирани дейности за постигане на целите и приоритетите на стратегията

Планираните дейности за постигане на целите и приоритетите на стратегията ще се изпълняват на цялата територия на МИГ Бяла Слатина. В етапа на изпълнение, всички дейности и инвестиционни предложения, които са допустими за подпомагане, не трябва да оказват отрицателно въздействие върху околната среда. В този смисъл, освен проследяване на пълното съответствие на проектните дейности с целите и приоритетите на Стратегията за ВОМР, ще се съблюдава дали дадена стопанска/нестопанска и друга дейност оказват въздействие върху околната среда на база издадено решение или становище по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие.

Дейностите за постигане на целите и приоритетите на Стратегията за ВОМР на МИГ Бяла Слатина за периода 2023-2027 са както следва:

Приоритет 1 „Повишаване конкурентоспособността на местната икономика и земеделие“

СЦ 1.1: Подпомагане на устойчивото развитие в селскостопанския сектор

Посредством прилагане на мярка М1 „Инвестиции в земеделски стопанства“, дейностите ще окажат подкрепа, която е пряко свързана с подобряване на енергийната ефективност на стопанствата, съхранение на земеделската продукция с цел запазване качеството на продукцията, производство на енергия от възобновяеми енергийни източници, надвишаване на изискванията за хуманно отношение към животните и повишаване на биосигурността. Приоритетно финансиране на проекти, които са подадени от млади земеделски производители и към проекти за екологосъобразно производство на традиционни за територията на МИГ култури, ВЕИ и социалното земеделие.

СЦ 1.2: Подпомагане на микро предприятията за постигане на устойчив растеж и създаване на нови работни места

Тази цел ще бъде постигната посредством изпълнението на дейностите по мярка М2 „Инвестиции за неселскостопански дейности“, насочена към подкрепа на микропредприятията, функциониращи на територията на МИГ Бяла Слатина. Приоритетна подкрепа ще бъде оказана на проекти, които спомагат за внедряване на иновации и технологии за подобряване на производствения процес и услугите, създават заетост и допринасят за проактивно реагиране на социалните и икономическите промени.

Приоритет 2 „Подобряване условията и качеството на живот“

СЦ 2.1: Развитие и обновяване на инфраструктурата и качеството на предлаганите услуги

СЦ 2.2: Въвеждане и развитие на иновативни дейности

Този приоритет ще се реализира посредством мерки по 2 стратегически цели, предназначени главно за дейности за развитие на публичната инфраструктура и услугите, в съответствие с ангажиментите за устойчивост, достъпна среда и ефективност на ресурсите. Мярка М3 „Инвестиции в основни услуги и дребна по мащаб инфраструктура“ ще финансира дейности по реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, общинска образователна, културна и спортна инфраструктури и др., а по мярка М4 „Изготвяне и прилагане на стратегии за „интелигентни селища““ ще се финансира изработване и прилагане на стратегия за интелигентни селища, която подкрепя инициативите и идеите на местната общност по отношение на въвеждането на интелигентни решения в селата, водещи до тяхното бъдещо развитие.

Приоритет 3 „Повишаване капацитета за сътрудничество и запазване на местното знание, идентичност и култура“

СЦ 3.1: Подкрепа за развитие на културната и териториална идентичност

Тази специфична цел ще се реализира и посредством прилагането на мярка М5 „Запазване на културното наследство на територията на МИГ и развитие на съпътстващи туристически услуги“, където са предвидени дейности, свързани с проучване и документиране на местната култура, бит, кулинария, история, традиции, обичаи, ритуали и представяне на местното културно наследство чрез организиране на културни събития. Също така е предвидена подкрепа за обзавеждане и оборудване, създаване на посетителски центрове, закупуване на съоръжения за туристическа инфраструктура и за опазване и популяризиране на местното културно наследство.

СЦ 3.2: Развитие на сътрудничество и партньорство с други местни групи от страната и ЕС

Изпълнението на тази цел ще се постигне посредством мярка М6 „Дейности за сътрудничество и тяхната подготовка“, по която МИГ Бяла Слатина ще работи за развитие на местната общност и местната идентичност чрез популяризиране на местните характеристики посредством създаването на устойчиви партньорства и трансфер на добри практики. Дейностите са насочени към създаване на продукти, подходи и инициативи, които да интегрират нови идеи и практики на територията на МИГ и да доведат до нейното развитие. По мярка М7 „Дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегия за ВОМР и нейното популяризиране“, МИГ ще извършва основните си задачи съгласно Регламент (ЕС) 2021/1060, като от една страна ще работи по провеждане на приеми по Стратегията за ВОМР, оценка на постъпилите проектни предложения, сключването на договори и мониторинг на тяхното

изпълнение, а от друга страна ще работи активно с местната общност като извършва дейности за информиране, консултиране, обучение така, че местната общност да доразвие и надгради капацитета си за изготвяне и изпълнение на проекти.

За постигане на посочените по-горе приоритети, специфични цели, мерки и дейности, МИГ Бяла Слатина ще извършва задачите съгласно чл. 33, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060, както следва:

- изграждане на капацитета на местните действащи лица за разработване и изпълнение на операции;
- определяне на недискриминационни и прозрачни процедури и критерии за подбор, които не допускат конфликт на интереси и гарантират, че нито една от групите, представляващи конкретните заинтересовани страни, не контролира решенията за подбор;
- изготвяне и публикуване на покани за предложения;
- подбор на операциите, определяне на размера на подкрепата и представяне на предложенията на субекта, който отговаря за последната проверка на допустимостта преди одобряването им;
- проследяване на напредъка към постигането на целите на стратегията;
- оценка на изпълнението на стратегията.

За изпълнението на цитираните задачи МИГ ще изготви правила за прилагане на СВОМР, в които ще бъде описано подробно изпълнението на всяка от задачите и нейните етапи.

5. Описание на мерките: *(не повече от 4 страници за всяка мярка)*

Мерки и дейности, финансирани от ЕЗФРСР:

Мярка М1 „Инвестиции в земеделски стопанства“

<p>Описание на целите</p>	<p>Прилагането на мярката цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подобряване на дългосрочната продоволствена сигурност и разнообразието в селското стопанство и гарантиране на икономическата устойчивост на селскостопанското производство; - Популяризиране на заетостта, растежа, равенството между половете, включително и участието на жени в селското стопанство, социално приобщаване и местно развитие на територията; - Подобряване на производството на висококачествени, безопасни и питателни храни, произвеждани по устойчив начин, намаляване на хранителните отпадъци, както и подобряване на хуманното отношение към животните; - Насърчаване въвеждането на иновации и цифровизация в селското стопанство. <p>С реализирането на целите по мярката ще се постигне изпълнение на СЦ 1.1 „Подпомагане на устойчивото развитие в селскостопанския сектор“</p>
---------------------------	---

	към Приоритет 1 „Повишаване конкурентоспособността на местната икономика и земеделие“.
Допустими кандидати	<p>1. Земеделски стопани Допустимите за подпомагане земеделски стопани, трябва да отговарят и на следните условия:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да са физически лица или; - да са юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите, или създадени по Закона за Селскостопанската академия; - да имат приход/доход от земеделска дейност и/или приход/доход от услуги директно свързани със земеделска дейност и/или преработка на земеделска продукция и/или участие и подпомагане по схемата за единно плащане на площ и/или публична финансова помощ за извършваната от тях селскостопанска дейност; - да имат минимален стандартен производствен обем /СПО/ на земеделското стопанство над 8 000 евро; - да имат разработен бизнес план за дейностите в земеделското стопанство и доказващ подобряване на дейността на земеделското стопанство чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности; <p>2. Групи и организации на производители Допустимите за подпомагане кооперативни обединения на земеделски стопани, трябва да отговарят и на следните условия:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да са признати като група или организация на производители, в съответствие с националното и/или европейското законодателство за организации и/или групи на производители; - да имат приход от продажба на селскостопански продукти или преработени селскостопански продукти и/или получена публична финансова помощ за посочените продукти; - да имат разработен бизнес план за дейностите в обединението и доказващ подобряване на дейността му чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности. <p>Земеделските стопани със земеделски стопанства, за които е приложимо трябва да отговарят на</p>

	<p>изискванията на Закона за ветеринарномедицинската дейност.</p> <p>Допустимите кандидати/бенефициенти по мярката трябва да са с постоянен адрес или седалище на територията на МИГ Бяла Слатина.</p>
<p>Допустими дейности</p>	<p>Допустими са дейности по т. 13.3.1 от Условията за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от СПРЗСР 2023-2027:</p> <p>а) дейности в земеделските стопанства, свързани с производството на селскостопански продукти включени в приложение I на Договора за функционирането на Европейския съюз или памук, с изключение на риба и рибни продукти;</p> <p>б) дейности в земеделските стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда за биологично производство и прецизно/интелигентно/цифрово земеделие;</p> <p>както и дейности, свързани с:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Инвестиции за модернизация и механизация /инвестиции във физически активи/, свързана с намаляване на производствените разходи и повишаване производителността на труда; - Инвестиции за постигане съответствие с нововъведени стандарти на Общността приложими за съответните стопанства; - Инвестиции за изграждане, реконструкция/реhabилитация на съоръжения и закупуване и монтиране на оборудване, включително кладенци и съоръжения за съхранение на вода за напояване, включващи изграждането на нови и подобряване на съществуващи мрежи в стопанствата; - Инвестиции пряко свързани с подобряване на енергийната ефективност на стопанствата; - Инвестиции за съхранение на земеделската продукция с цел запазване качеството на продукцията; - Инвестиции за изграждане/реконструкция/закупуване на машини и съоръжения за опазване

	<p>на околната среда, включително за съхранение на оборска тор;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Инвестиции в недвижима собственост, свързана с дейността на земеделските стопанства; - Инвестиции за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед и бързорастящи храсти и дървесни видове за производство на биоенергия; - Инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадъчна биомаса) за собствено потребление за нуждите на земеделските стопанства; - Инвестиции, насочени към надвишаване на изискванията за хуманно отношение към животните и повишаване на биосигурността. <p>Условия за допустимост на дейностите:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дейностите по проектите са допустими за финансиране, в случай че не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООСЗ, за което се представя документ от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), издаден по реда на ЗООС и/или ЗБР и ЗВ. 2. Проектите и дейностите по тях се изпълняват на територията на МИГ, като резултатът от изпълнението от дейностите следва да е в полза на територията на МИГ. 3. Инсталациите за производство на енергия от ВЕИ не трябва да надвишава мощност от 1 мегават и трябва да са в съответствие с условията за устойчивост в Закона за енергията от възобновяеми източници. 4. Дейностите по проектите са допустими, в случай че бъде доказана устойчивост и финансова жизнеспособност на инвестициите. 5. Не е допустима подкрепа за дейности, свързани с извършването на основни земеделски инвестиции с изключение на такива, предвидени за социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции.
--	---

Допустими разходи	<p>Допустими за финансиране са инвестиционни разходи съгласно т. 14.1.1.1 от Условието за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от СПРЗСР 2023-2027, а именно:</p> <ul style="list-style-type: none"> - строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване; - закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, включително безпилотни летателни системи и прилежащия към тях инвентар; - общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение; - компютърен софтуер; - основни земеделски инвестиции, когато са свързани със социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции; - закупуване на земя на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта; - закупуване на сгради на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта. <p>Недопустими разходи:</p> <p>По проектните предложения не са допустими за финансиране разходи, посочени в т.14.2.1. от Условието за кандидатстване към процедура №BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и</p>
-------------------	---

	селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.
Финансови параметри на проектите:	Минимален размер на общите допустими разходи за един проект: 5 000,00 лева Максимален размер на общите допустими разходи за един проект: 100 000,00 лева
Интензитет на финансовата помощ:	Финансовата помощ е в размер на 50 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ: 2 500 лв. Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ: 50 000 лв.
Критерии за подбор на проектите, тяхната тежест и минимален праг за одобрение:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проектът е представен от млад земеделски стопанин (<i>лице, което към момента на подаване на проекта е на възраст не повече от 40 навършени години, включително</i>) – 10 точки 2. Направление и вид на произвежданите земеделски продукти – 25 точки<ul style="list-style-type: none"> - проектът осигурява подпомагане на производството на плодове и/или зеленчуци и/или продукция от животновъдството – 25 т. - проектът осигурява подпомагане производство на традиционни за територията на МИГ земеделски култури - пшеница, царевича, слънчоглед - 15 т. 3. Проектът осигурява заетост (<i>ново работно място</i>) - 15 точки<ul style="list-style-type: none"> - едно работно място – 5 т. - две работни места – 10 т. - над две работни места – 15 т. 4. Проектът включва инвестиции пряко свързани с подобряване на енергийната ефективност на стопанствата – 15 точки 5. Проектът е с интегриран подход – предполага свързаност с други участници от територията – 10 точки<ul style="list-style-type: none"> - реализиране на продукцията на територията на МИГ - 5 т.; - реализиране на продукцията с хранително-преработвателно предприятие от територията на МИГ за доставка на суровина за преработка - 10 т.

	<p>6. Проектът включва дейности, свързани със социално земеделие и/или колективни инвестиции - 15 точки</p> <p>7. Проектът е за инвестиции в иновативни и/или цифрови технологии за производство и организация в селското стопанство – 10 точки</p> <p>Максимален брой точки: 100 Минимален праг за одобрение: 30</p> <p>Критерии за приоритизиране на проектните предложения при равен брой точки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Критерий 2 „Направление и вид на произвежданите земеделски продукти“; - Критерий 3 „Проектът осигурява заетост“.
<p>Мярка М2 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“</p>	
<p>Описание на целите</p>	<p>Прилагането на мярката цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да стимулира и насърчава местната конкурентоспособност за постигане на жизненост на населените места от територията на МИГ и повишаване на качеството и стандарта на живот; - насърчаване диверсификацията на икономиката като се интегрират инвестиционните решения в икономическите сектори с ефект, целящ подобряването на околната среда и укрепването на местната икономика; - насърчаване приносът на икономиката в селските райони към по-ефективно използване на природните ресурси; -укрепване устойчивостта на микропредприятията като основен източник на растежа и създаването на повече работни места. <p>С реализирането на целите по мярката ще се постигне изпълнение на СЦ 1.2 „Подпомагане на микро предприятия за постигане на устойчив растеж и създаване на нови работни места“ към Приоритет 1 „Повишаване конкурентоспособността на местната икономика и земеделие“.</p>
<p>Допустими кандидати</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Земеделски стопани; 2. Микропредприятия, регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон или Закона за кооперациите;

	<p>3. Физически лица, регистрирани по Закона за занаятите като упражняващи занаят/и след вписване в регистър БУЛСТАТ.</p> <p>Допустимите кандидати/бенефициенти по мярката трябва да са с постоянен адрес или седалище на територията на МИГ Бяла Слатина.</p>
Допустими дейности	<p>Допустими са дейности по т. 13.3.1 от Условието за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от СПРЗСР 2023-2027, свързани с :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали); - Развитие на услуги във всички сектори; - Развитие на занаяти, съгласно Приложение 1 към чл. 3, ал. 2, т. 1 от Закона за занаятите, включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности; - Осигуряване на възможност за развитите на различни бизнес модели и икономически дейности; - Информационния и технологичен сектор и създаването на творчески продукти; - Използване на потенциала на населените места в селските райони, като например природни, исторически, културни и екологични дадености, включително туристически услуги, които създават условия за съживяване на местната икономика. - Стимулиране на творческите занаяти, които са част от културното наследство и традиции; - В областта на здравеопазването и социалните услуги; <p>е) Алтернативни неселскостопански дейности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - технология за преработка на отпадъци в предприятията, образувани от собствената им дейност, включително текстил, полимерни и каучукови отпадъци, електроуреди и др. - ограничаване и намаляване на пластмасовите опаковки и пластмасовите изделия за еднократна

	<p>употреба, внедряване на технологии за осигуряване на съответствие на пластмасовите изделия с европейските изисквания за пластмасите за еднократна употреба, внедряване на многократни и алтернативни продукти и материали, вкл. биоразградими/рециклируеми/зелени опаковки.</p> <p>- намаляване на използваните суровини и материали, използване на алтернативни такива, както и на естествени и възобновяеми биоресурси вместо синтетични суровини в производството с цел намаляване на отпадъчния отпечатък върху природните ресурси и преход към биоикономика.</p> <p>Условия за допустимост на дейностите:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дейностите по проектите са допустими за финансиране, в случай че не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООСЗ, за което се представя документ от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), издаден по реда на ЗООС и/или ЗБР и ЗВ. 2. Проектите и дейностите по тях се изпълняват на територията на МИГ, като резултатът от изпълнението от дейностите следва да е в полза на територията на МИГ. 3. Инсталациите за производство на енергия от ВЕИ не трябва да надвишава мощност от 1 мегават и трябва да са в съответствие с условията за устойчивост в Закона за енергията от възобновяеми източници. 4. Материалните и нематериалните инвестиции, включени в проектните предложения, трябва да са в съответствие с параметрите на дейностите, обект на подпомагане и включени в разработения бизнес план. 5. Бизнес планът трябва да показва подобряване на дейността на предприятието и да доказва икономическата жизнеспособност на кандидата чрез прилагане на планираните дейности.
Допустими разходи	Допустими за финансиране са инвестиционни разходи по т. 14.1.1.1 от Условията за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции,

	<p>включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от СПРЗСР 2023-2027, съгласно чл. 73 от Регламент (ЕС) № 2021/2115, а именно:</p> <ul style="list-style-type: none"> - строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване; - закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, включително безпилотни летателни системи и прилежащия към тях инвентар; - общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение; - компютърен софтуер; - други нематериални активи, различни от софтуер; - закупуване на земя на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта; - закупуване на сгради на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта. <p>Недопустими разходи:</p> <p>По проектните предложения не са допустими за финансиране разходи, посочени в т.14.2.1. от Условието за кандидатстване към процедура №BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.</p>
Финансови параметри на проектите	Минимален размер на общите допустими разходи за един проект: 10 000,00 лева

	Максимален размер на общите допустими разходи за един проект: 150 000,00 лева
Интензитет на финансовата помощ	Финансовата помощ е в размер на 65% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ: 6 500 лв. Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ: 97 500 лв.
Критерии за подбор на проектите, тяхната тежест и минимален праг за одобрение	<p>1. Критерий според вида на кандидата - 15 точки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проектът е представен от собственик/управляващ предприятието на възраст до 40 г. (<i>Лице, което към момента на подаване на проекта е на възраст не повече от 40 навършени години включително</i>) - 10 т.; - Проектът е представен от собственик/управляващ предприятието от женски пол - 5 т.; <p>2. Критерий според вида на подпомаганата дейност - 25 точки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проектът е насочен към производствена дейност - 20 т.; - Проектът е насочен към дейности за предоставяне на услуги – 15 т.; - Проектът включва дейности, които осигуряват опазване на компонентите на околната среда, в това число устойчива енергия от ВЕИ за собствено потребление – 5 т.; <p>3. Критерий според вида на инвестицията - 20 точки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проектът включва инвестиции за развитие на организационни модели от кръговата икономика - 10 т.; - Проектът включва инвестиции за подобряване на социалните и/или здравните услуги - 10 т.; <p>4. Проектът е за развитие на неземеделски дейности извън общинския център - 10 точки;</p> <p>5. Проектът е представен от кандидат, който извършва дейност от най-малко 24 месеца към момента на кандидатстване - 15 точки;</p> <p>6. Проектът води до създаване на нови работни места - 15 точки (<i>за всяко ново работно място по 5 т., но не повече от 15т.</i>).</p>

	<p>Максимален брой точки: 100 Минимален праг за одобрение: 30</p> <p>Критерии за приоритизиране на проектните предложения при равен брой точки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Критерий 5, „Проект, представен от кандидат, който извършва дейност от най-малко 24 месеца към момента на кандидатстване“; - Критерий 6 „Проектът осигурява заетост“.
Мярка М3 „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“	
Описание на целите	<p>Прилагането на мярката цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Устойчивото социално-икономическо развитие на територията на МИГ Бяла Слатина чрез подобряване и обновяване на съществуващата инфраструктура и качеството на предлаганите услуги за населението; - Поддържане и стимулиране на икономическото, социално и културно развитие на населените места от територията на МИГ, чрез изграждането на липсваща или рехабилитация на съществуващата техническа инфраструктура; - Създаване и обновяване на публичната и техническата инфраструктура за създаване на оптимална жизнена среда, създаване на достъпност и развитие на икономиката. <p>С реализирането на целите по мярката ще се постигне изпълнение на СЦ 2.1 „Развитие и обновяване на инфраструктурата и качеството на предлаганите услуги“ към Приоритет 2 „Подобряване условията на живот и социалната среда“.</p>
Допустими кандидати	Община Бяла Слатина
Допустими дейности	<p>Допустими са дейности по т. 13.3.1 от Условията за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от СПРЗСР 2023-2027 и следните:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и

	<p>тротоари и съоръженията и принадлежностите към тях;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони; 3. Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност, вкл. и дейности за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствени нужди; 4. Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение; 5. Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура. 6. Реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот. <p>Условия за допустимост на дейностите:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Към допустимите непроизводствени дейности следва се представи анализ разходи-ползи, от който да е видно, че проектното предложение няма да генерира приходи, или ако генерира, същите се разходват само за нестопанските цели на кандидата, свързани изцяло с целите на проекта. 2. Да не оказват отрицателно въздействие върху околната среда съгласно разпоредбите на ЗООС, за което се представя документ от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), издаден по реда на ЗООС и/или ЗБР и ЗВ. 3. Дейностите свързани със строително-монтажни работи, следва да бъдат в съответствие с приложимото национално законодателство в сферата на устройството на територията, инвестиционното проектиране и строителството в Република България. 4. В рамките на дейност „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура“
--	---

	<p>кандидатите имат възможност да извършват допустимите инвестиции и в общинска образователна инфраструктура, която включва детска градина, основно или средно училище, и в паркове.</p>
Допустими разходи	<p>Допустими за финансиране са инвестиционни разходи съгласно т. 14.1.1.1 от Условието за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от СПРЗСР 2023-2027, както и:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. разходи за строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари и съоръженията и принадлежностите към тях; 2. разходи за реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони; 3. разходи за реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност, вкл. и дейности за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствени нужди; 4. разходи за изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение; 5. разходи за изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура; 6. разходи за реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот; 7. общи разходи свързани с проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта, така и по време на неговото изпълнение. Разходите, свързани с проекта, в т.ч. разходи за хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа и екологична устойчивост на

	<p>проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи.</p> <p>Недопустими разходи: По проектните предложения не са допустими за финансиране разходи, посочени в т.14.2.1. от Условието за кандидатстване към процедура №BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.</p>
Финансови параметри на проектите	<p>Минимален размер на общите допустими разходи за един проект: 10 000,00 лева</p> <p>Максимален размер на общите допустими разходи за един проект: 391 000,00 лева</p>
Интензитет на финансовата помощ	<p>Финансовата помощ е в размер на 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи</p> <p>Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ: 10 000 лв.</p> <p>Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ: 391 000 лв.</p>
Критерии за подбор на проектите, тяхната тежест и минимален праг за одобрение:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обхватът на планираните дейности по проекта е за повече от едно населено място от територията на МИГ - 15 точки; 2. Проектът включва инвестиции за осигуряване на достъпна среда – 20 точки; 3. Проектът отговаря на местните потребности и е консултиран с местната общност – 15 точки; 4. В проекта са включени инвестиции за повишаване на енергийната ефективност на публични сгради – 15 точки; 5. В проекта са включени инвестиции с екологичен ефект, в това число устойчива енергия от ВЕИ за собствено потребление – 15 точки; 6. Брой население, което ще се възползва от подобрените основни услуги – 20 точки

	<ul style="list-style-type: none"> - до 1000 жители – 5 т.; - от 1000 до 2000 жители – 15 т.; - над 2000 жители – 20 т. <p>Максимален брой точки: 100</p> <p>Минимален праг за одобрение: 30</p> <p>Критерии за приоритизиране на проектните предложения при равен брой точки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Критерий 3 „Проектът отговаря на местните потребности и е консултиран с местната общност“; - Критерий 6 „Брой население, което ще се възползва от подобрените основни услуги“.
<p>Мярка М4 „Изготвяне и прилагане на стратегии за „интелигентни селища“</p>	
<p>Описание на целите</p>	<p>Обосновка:</p> <p>Чл.77 Сътрудничество, РЕГЛАМЕНТ(ЕС) 2021/2115. адресира специфична цел по чл.6, ал.1 буква з „насърчаване на заетостта, растежа, равенството между половете, включително участието на жените в селскостопанската дейност, социалното приобщаване и местното развитие в селските райони, включително кръговата биоикономика и устойчивото горско стопанство“.</p> <p>В контекста на интелигентните селища иновацията няма ясно определение - нещо, което е обичайна практика в една местна общност, може да е напълно ново в друга. Една от важните характеристики на „Интелигентните Селища“ е свързана с необходимостта и стремежа да се промени нещо и да се отговори на конкретни предизвикателства като:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обезлюдяване и демографски промени; - намиране на местни решения на намаленото публично финансиране и централизацията на обществените услуги; - използване на връзките с малки населени места и града; - максимизиране ролята на селските райони при прехода към нисковъглеродна кръгова икономика; - насърчаване на цифровата трансформация на селските райони.

	В този смисъл, основната цел на мярката е за осигуряване на условия за бъдещо създаване за интелигентни селища на територията на МИГ.
Допустими кандидати	Община Бяла Слатина
Допустими дейности	<p>а) Дейности, свързани с изготвяне на стратегия за интелигентни селища (СИС):</p> <ul style="list-style-type: none"> - организиране и провеждане на информационни срещи, семинари, конференции, обществени обсъждания; - извършване на проучвания и анализи за идентифициране на предизвикателства/нужди на територията, възможности за решения; - изработване на СИС. <p>б) Дейности, свързани с прилагане на изготвената стратегия за интелигентни селища на територията на МИГ „Бяла Слатина“ като:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ландшафтно планиране и реконструкция на стари сгради, използването на стари сгради или налични парцели в полза на местната общност; - дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързаност с цел устойчиво развитие на определени в стратегията за интелигентни селища населени места от територията на МИГ; - дейности за подобряването на условията за живот, които биха довели до задържане на населението и биха довели до привличане на нови жители, включени в стратегията за развитие на интелигентни селища на територията на МИГ; - дейности за развитие на бизнес модели, които привличат работници и жители (временно или постоянно пребиваващи на територията) – създаването на икономическа зона, IT академия, нови селскостопански методи и технологии, устойчива селска мобилност, споделени пространства. <p>Условия за допустимост на дейностите:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да отговарят на местните потребности; 2. Да създават и запазват заетост за местното население;

	<p>3. Да са в полза на местното население и да водят до подобряване на условията за живот и социалното приобщаване;</p> <p>4. Да не оказват отрицателно въздействие върху околната среда съгласно разпоредбите на ЗООС, за което се представя документ от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), издаден по реда на ЗООС и/или ЗБР и ЗВ;</p> <p>5. Към допустимите непроизводствени дейности следва се представи анализ разходи-ползи, от който да е видно, че проектното предложение няма да генерира приходи, или ако генерира, същите се разходват само за нестопанските цели на кандидата, свързани изцяло с целите на проекта.</p>
Допустими разходи	<p>Допустими за финансиране са инвестиционни разходи съгласно т. 14.1.1.1 от Условията за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от СПРЗСР 2023-2027, както и:</p> <p>а) Разходи, свързани с изготвяне на СИС</p> <ul style="list-style-type: none"> - разходи за организиране и провеждане на информационни срещи, семинари, конференции, обществени обсъждания; - разходи за извършване на проучвания и анализи за идентифициране на предизвикателства/нужди на територията, възможности за решения; - разходи за възнаграждения на експерти, свързани с изработване на стратегия за интелигентни селища. <p>б) Разходи за изпълнение и прилагане на изготвената стратегия за интелигентни селища на територията на МИГ „Бяла Слатина“</p> <ul style="list-style-type: none"> - за ландшафтно планиране и реконструкция на стари сгради – използването на стари сгради или налични парцели в полза на местната общност; - за дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързаност с цел устойчиво развитие на определени в стратегията за интелигентни селища населени места от територията на МИГ;

	<p>- за подобряването на условията за живот чрез строителство, реконструкция и/или рехабилитация на дребна по мащаб обществена инфраструктура, включена в стратегията за развитие на интелигентни селища на територията на МИГ, които биха довели до задържане на населението и биха довели до привличане на нови жители;</p> <p>- за развитие на бизнес модели, които привличат работници и жители (временно или постоянно пребиваващи на територията) – създаването на икономическа зона, IT академия, нови селскостопански методи и технологии, устойчива селска мобилност, споделени пространства.</p> <p>Недопустими разходи: По проектните предложения не са допустими за финансиране разходи, посочени в т.14.2.1. от Условията за кандидатстване към процедура №BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.</p>
Финансови параметри на проектите	<p>а) За дейности, свързани с изготвяне на стратегия за интелигентни селища: Минимален размер на общите допустими разходи за един проект: 10 000 лева Максимален размер на общите допустими разходи за един проект: 50 000 лева</p> <p>б) За изпълнение на стратегията за интелигентни селища на територията на МИГ: Минимален размер на общите допустими разходи за един проект: 10 000 лева Максимален размер на общите допустими разходи за един проект: 391 000 лева</p>
Интензитет на финансовата помощ	<p>Финансовата помощ е в размер на 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.</p> <p>Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ за проекти, свързани с изготвяне на стратегия за интелигентни селища: 10 000 лв.</p>

	<p>Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за проекти, свързани с изготвяне на стратегия за интелигентни селища: 50 000 лв.</p> <p>Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ за проекти, свързани с изпълнение на стратегия за интелигентни селища: 10 000 лв.</p> <p>Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за проекти, свързани с изпълнение на стратегия за интелигентни селища: 391 000 лв.</p>
<p>Критерии за подбор на проектите, тяхната тежест и минимален праг за одобрение</p>	<p>I. Критерии за изготвяне на стратегия за интелигентни селища</p> <p>1. СИС предвижда създаване на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - едно интелигентно селище на територията на МИГ – 20 точки - две и повече интелигентни селища на територията на МИГ – 30 точки <p>2. Участие на заинтересованите страни в процеса на подготовка на СИС – 40 точки</p> <ul style="list-style-type: none"> - между 25 и 50% вкл. от заинтересованите страни от територията на МИГ, определени в СВOMP – 20 точки; - между 51 и 75% вкл. от заинтересованите страни от територията на МИГ, определени в СВOMP – 30 точки; - над 75% от заинтересованите страни от територията на МИГ, определени в СВOMP 40 точки. <p>3. Обоснованост и обвързаност на дейностите по изготвяне на СИС с целите и приоритетите на стратегията за ВOMP – 30 точки</p> <ul style="list-style-type: none"> - ясно дефиниран план на дейностите по изготвяне на СИС /описание на визия, ангажираност, подход за привличане на партньорство, заинтересовани участници, съответствие с целите на СВOMP/ - 15 т.; - представена е концепция с обосновка за свързването на СИС с целите и приоритетите на СВOMP – 15 т. <p>Максимален брой точки: 100 Минимален праг за одобрение: 30</p> <p>Критерии за приоритизиране на проектните предложения при равен брой точки:</p>

	<p>- Критерий 2, „Участие на заинтересованите страни в процеса на подготовка на СИС“</p> <p>II. Критерии за изпълнение и прилагане на СИС</p> <p>1. Обществен принос на проекта, обхванато население – 15 точки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - от 50 до 100 жители – 5 т.; - от 101 до 500 жители – 10 т.; - над 500 жители – 15 т. <p>2. Проекта обхваща уязвими групи – 10 точки;</p> <p>3. В проекта са включени дейности и разходи за справяне със специфичен проблем/неужда на територията на МИГ, произтичаща от SWOT анализа - 30 точки;</p> <p>4. Проектът въвежда иновативни решения базирани на дигитални технологии и/или телекомуникационна свързаност – 20 точки;</p> <p>5. Проектът предвижда дейности с участие на млади хора на възраст до 29 г. от територията на МИГ – 25 точки;</p> <p>Максимален брой точки: 100 Минимален праг за одобрение: 30</p> <p>Критерии за приоритизиране на проектните предложения при равен брой точки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Критерий 1, „Обществен принос на проекта, обхванато население“; - Критерий 3 „В проекта са включени дейности и разходи за справяне със специфичен проблем/неужда на територията на МИГ, произтичаща от SWOT анализа“.
<p>Мярка М5 „Запазване на културното наследство на територията на МИГ и развитие на съпътстващи туристически услуги“</p>	
<p>Описание на целите</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Подобряване на условията и качеството на живот сред общността чрез опазване, развитие и популяризиране на културното наследство; - Развитие на туристически услуги.
<p>Допустими кандидати</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Юридически лица с нестопанска цел; - Читалища, регистрирани по Закона за народните читалища;

	<p>- Община Бяла Слатина. Допустимите кандидати/бенефициенти по мярката трябва да са с постоянен адрес или седалище на територията на МИГ Бяла Слатина, с изключение на бенефициент Община Бяла Слатина.</p>
Допустими дейности	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проучвания на местното културно наследство, бит, кулинария, история, традиции, музика и изобразително изкуство, традиционни занаяти, обичаи и ритуали; 2. Документиране на местното културно наследство, бит, кулинария, история, традиции, музика и изобразително изкуство, традиционни занаяти, обичаи и ритуали, включително чрез използване на иновативни дигитални технологии; 3. Представяне и популяризиране чрез организиране на културни събития като:<ul style="list-style-type: none"> - временни и постоянни тематични изложби; - концерти; - филми, видео клипове или мултимедийни възстановки; - разработване и разпространяване на информационни материали различни от обикновени брошури (тематични изследвания, снимков архив, каталози и др.); - разработване и представяне на макети, възстановяване на елементи от традиционни костюми или предмети от традиционния бит; - конкурси. 4. Организиране и провеждане на културни събития – празници, събори, панаири, фестивали и др., свързани с местното културно наследство и разнообразяването на културния живот на населението; 5. Организиране и провеждане на спортни събития, демонстрации, състезания, свързани с местното културно наследство и разнообразяването на културния живот на населението; 6. Закупуване на оборудване и/или обзавеждане на посетителски центрове за представяне и експониране на местното културно наследство; 7. Закупуване на съоръжения за туристическа инфраструктура (информационни табели и пътепоказатели за туристическите места и

	<p>маршрути, съоръжения за безопасност, велоалеи и туристически пътеки), свързани с популяризиране и промоотиране на местното културно наследство.</p> <p>Условия за допустимост на дейностите:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да отговарят на местните потребности; 2. Да са в полза на местното население и да водят до подобряване на условията за живот и социалното приобщаване; 3. Да не оказват отрицателно въздействие върху околната среда съгласно разпоредбите на ЗООС, за което се представя документ от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), издаден по реда на ЗООС и/или ЗБР и ЗВ. 4. Към допустимите непроизводствени дейности следва се представи анализ разходи-ползи, от който да е видно, че проектното предложение няма да генерира приходи, или ако генерира, същите се разходват само за нестопанските цели на кандидата, свързани изцяло с целите на проекта.
Допустими разходи	<p>Допустими за финансиране са инвестиционни разходи съгласно т. 14.1.1.1 от Условията за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от СПРЗСР 2023-2027, както и:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Разходи за проучвания на местното културно наследство, бит, кулинария, история, традиции, музика и изобразително изкуство, традиционни занаяти, обичаи и ритуали; 2. Разходи за документирание на местното културно наследство, бит, кулинария, история, традиции, музика и изобразително изкуство, традиционни занаяти, обичаи и ритуали, включително чрез използване на иновативни дигитални технологии; 3. Разходи за представяне и популяризиране чрез организиране на културни събития; 4. Разходи за организиране и провеждане на културни събития – празници, събори, панаири, фестивали и др., свързани с местното културно

	<p>наследство и разнообразяването на културния живот на населението;</p> <p>5. Разходи за организиране и провеждане на спортни събития, демонстрации, състезания, свързани с местното културно наследство и разнообразяването на културния живот на населението;</p> <p>6. Разходи за реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на посетителски центрове за представяне и експониране на местното културно наследство;</p> <p>7. Разходи за реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на туристически центрове или закупуване на туристическа инфраструктура (информационни табели и пътепоказатели за туристическите места и маршрути, съоръжения за безопасност, велоалеи и туристически пътеки), свързани с популяризиране и промотиране на местното културно наследство;</p> <p>8. Разходи за координиране и управление на проект до 10% от общия размер на разходите за материални и нематериални активи.</p> <p>Допустими за финансиране са инвестиционни разходи съгласно т. 14.1.1.1 от Условието за кандидатстване по процедура BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от СПРЗСР 2023-2027, както и:</p> <p>а) Разходи, свързани с изготвяне на СИС</p> <ul style="list-style-type: none"> - разходи за организиране и провеждане на информационни срещи, семинари, конференции, обществени обсъждания; - разходи за извършване на проучвания и анализи за идентифициране на предизвикателства/нужди на територията, възможности за решения; - разходи за възнаграждения на експерти, свързани с изработване на стратегия за интелигентни селища. <p>б) Разходи за изпълнение и прилагане на изготвената стратегия за интелигентни селища на територията на МИГ „Бяла Слатина“</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - за ландшафтно планиране и реконструкция на стари сгради – използването на стари сгради или налични парцели в полза на местната общност; - за дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързаност с цел устойчиво развитие на определени в стратегията за интелигентни селища населени места от територията на МИГ; - за подобряването на условията за живот чрез строителство, реконструкция и/или рехабилитация на дребна по мащаб обществена инфраструктура, включена в стратегията за развитие на интелигентни селища на територията на МИГ, които биха довели до задържане на населението и биха довели до привличане на нови жители; - за развитие на бизнес модели, които привличат работници и жители (временно или постоянно пребиваващи на територията) – създаването на икономическа зона, IT академия, нови селскостопански методи и технологии, устойчива селска мобилност, споделени пространства. <p>Недопустими разходи: По проектните предложения не са допустими за финансиране разходи, посочени в т.14.2.1. от Условията за кандидатстване към процедура №BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.</p>
Финансови параметри на проектите	Минимален размер на общите допустими разходи за един проект: 10 000 лева Максимален размер на общите допустими разходи за един проект: 50 000 лева
Интензитет на финансовата помощ	Финансовата помощ е в размер на 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.
Критерии за подбор на проектите, тяхната тежест и минимален праг за одобрение	1. Обществен принос на проекта, население което ще се възползва от допустимите дейности – 25 точки;

	<p>- от 50 до 500 жители – 15 т.;</p> <p>- от 501 до 1000 жители – 20 т.;</p> <p>- над 1001 жители – 25 т.</p> <p>2. Проектът развива обекти, които са значими за идентичността на територията на МИГ Бяла Слатина – до 20 точки;</p> <p>3. Проектът включва дейности за популяризиране на нематериалното културно наследство на територията на МИГ Бяла Слатина – 25 точки;</p> <p>4. Проектът подобрява информационната обезпеченост на туризма на територията на МИГ Бяла Слатина – 15 точки;</p> <p>5. Проектът води до формиране на местен материален и/или нематериален туристически продукт, посредством утвърждаване на местна идентичност – 15 точки;</p> <p>Максимален брой точки: 100 Минимален праг за одобрение: 30</p> <p>Критерии за приоритизиране на проектните предложения при равен брой точки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Критерий 1, „Обществен принос на проекта, население което ще се възползва от допустимите дейности“; - Критерий 2 „Проектът подобрява информационната обезпеченост на туризма на територията на МИГ Бяла Слатина“.
Мярка М6 „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“	
Описание на целите	Мярката ще доведе до постигането на Специфична цел 3.2 „Развитие на сътрудничество и партньорство с други местни групи от страната и ЕС“ към Приоритет 3 „Повишаване капацитета за сътрудничество и запазване на местното знание, идентичност и култура“.
Допустими кандидати	МИГ Бяла Слатина
Допустими партньори	- МИГ от България и/или МИГ, изпълняващи стратегии за ВОМР от друга държава – членка от ЕС, които подписват споразумение за

	<p>партньорство, в което се определя водещ партньор по проекта;</p> <ul style="list-style-type: none"> - други юридически лица от страната и чужбина със собствен финансов принос.
Допустими дейности	<ul style="list-style-type: none"> -Разработване на съвместен продукт/услуга/дейност, вкл. разходи за материални и нематериални активи; - Извършване на изследвания, проучвания и анализи, директно свързани със съвместния продукт/услуга/дейност; - Реализиране на промоционални и маркетингови кампании; - Организиране на заседания, обучения, семинари, съвместни събития, срещи с потенциални партньори или партньори по проекта; - Извършване на информационни кампании, включващи организиране на срещи, конференции, публикуване и излъчване в медиите; - Дейности по координация (извършване на разходи за наемане на допълнителен персонал, пътни разходи, разходи за нощувки и храна, хонорари за експерти, разходи за превод, разходи за комуникация).
Допустими разходи	<ul style="list-style-type: none"> - разработване на съвместен продукт/услуга/дейност, вкл. материални и нематериални инвестиции; - строително-монтажни или строително-ремонтни работи на територията на партньорите от Република България; - други материални и нематериални активи; - изследвания и проучвания, директно свързани със сътрудничеството, включително за издаване на становища; - възнаграждения за външни експерти – физически или юридически лица за изпълнение на дейности, включително за преводачи; - възнаграждения, свързани с координацията на планираните дейности на служители на МИГ; - промоционални и маркетингови кампании за съвместния продукт/услуга;

	<ul style="list-style-type: none"> - организиране и провеждане на обучения, семинари, съвместни събития и партньорски срещи; - информираност – създаване на интернет страница за проекта, публикации в регионални медии, информационни конференции; - публичност – изготвяне и разпространение на информационни материали и осигуряване на публичност, в т.ч. информационни табели; - командировки на служителите на МИГ, експерти по проекта, включително преводачи, членове на колективния управителен орган и членове на колективния върховен орган на МИГ, както и други участници от територията в дейности, свързани с изпълнението на проекта, съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.); - преводи (писмени и симултанни); - пощенски и куриерски услуги; - такси за издаване на документи, свързани с изпълнението на проекта.
Недопустими разходи	<ul style="list-style-type: none"> - разходи, за които е получено финансиране от националния бюджет или бюджета на Европейския съюз, в т.ч. по подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014 – 2020 г.; - разходи за обикновена подмяна; - закупуване на животни; - закупуване на едногодишни растения; - закупуване на земя и сгради; - принос в натура; - разходи, платени в брой (с изключение на разходите за командировки, пощенски и куриерски услуги, такси за издаване на изискуеми документи и разходи за застрахователни премии), както и за опростени

	<p>разходи съгласно чл. 83, ал. 1, букви „б“, „в“ и „г“ от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година);</p> <ul style="list-style-type: none"> - банкови такси; - заявени за финансиране разходи в частта им, която надвишава определените референтни стойности когато има такива; - възнаграждения, свързани с координация на дейностите, надвишаващи 10 на сто от стойността на допустимите разходи за всяка МИГ, партньор по проекта; - разходи, платени преди подаване на заявление за планирани дейности за сътрудничество и след крайния срок за тяхното извършване; - разходи за закупуване на транспортни средства; - разходи за изграждане и ремонт на места за настаняване; - разходи за информираност и публичност, които не отговарят на изискванията, посочени в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2021-2027 г., съгласно приложение № 1 от Националната комуникационна стратегия за програмен период 2021-2027 г.; - разходи за пътни, дневни и квартирни, извършени в полза на партньор/и по дейностите за сътрудничество; - разходи за командировки, надвишаващи стойностите, определени в Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.); - дневни пари за командировки в чужбина, надвишаващи определените в Приложение № 2 на Наредбата за служебните командировки и специализациите в чужбина, приета с ПМС №
--	--

	<p>115 от 2004 г.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - за нощувки в страната, надвишаващи 120 лв. за един човек и разходи, надвишаващи определените в Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.). - Не са допустими за подкрепа разходи, които не отговарят на Специфичните условия за основателност на разходите, посочени в точка 7.3.2.2 Кратко описание на системата за контрол за елементи извън ИСАК (методи за контрол, кръстосани проверки, дълготрайност на инвестициите и свързаните с тях последващи проверки и т.н.), раздел 7.3.2. Извън обхвата на ИСАК на СПРЗСР 2023 - 2027.
Финансови параметри	Общият размер на финансовата помощ по мярката е 200 550 лева
Интензитет на финансовата помощ	Финансовата помощ е в размер на 100 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.
<i>Мярка М7 „Управление, мониторинг и оценката на стратегията и нейното популяризиране“</i>	
Описание на целите	Мярката включва подкрепа за дейностите по управление, мониторинг и оценка на Стратегията за ВОМР и нейното популяризиране.
Допустими кандидати	МИГ Бяла Слатина
Допустими дейности	<p>Допустими са дейности съгласно посочените в т. 13.3.11 от Условието за кандидатстване по процедурата за прием на стратегии за ВОМР № BG06AFSP001-01.001.</p> <p>Допустими за подкрепа са дейности за управление, мониторинг и оценка на Стратегията съгласно чл. 34, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2021/1060, както и дейности, свързани с популяризирането на Стратегията за ВОМР. Подпомагането за дейностите по управление, мониторинг и оценка на стратегиите за ВОМР и тяхното популяризиране не може да надвишава 25</p>

	на сто от общия размер на публичния принос на ЕЗФРСР по стратегията.
Допустими разходи	<p>1. Разходи за управление, мониторинг и оценка на стратегиите:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разходи за заплати, както и задължителни по силата на нормативен акт разходи за социални и здравни осигуровки за персонала, обезщетения за временна неработоспособност и други, дължими от работодателя по силата на нормативен акт; - разходи за външни услуги, възнаграждения и осигуровки, дължими от МИГ на експерти (физически или юридически лица), свързани с прилагането на стратегията (оценители, консултанти, външни експерти, счетоводно обслужване); - непреки разходи:<ul style="list-style-type: none"> а) за услуги, непряко свързани с прилагането на стратегията (правни, одиторски); б) разходи за наем на офис; в) разходи за комуникация и външни услуги (телефон, интернет, пощенски услуги, куриерски услуги, топло- и електроенергия, вода, охрана на офиса, електронен подпис, застраховане на дълготрайни материални активи по смисъла на чл. 50, т. 2 от Закона за корпоративното подоходно облагане, закупени със средства от настоящия или предходния програмен период по подхода BOMP); г) разходи за закупуване на офис консумативи и канцеларски материали; д) разходи за наем на лек автомобил с под 150 к.с. и с над 5+1 места за МИГ, които нямат закупен лек автомобил; е) разходи за закупуване на гориво за лек автомобил; ж) други непредвидени оперативни разходи. - разходи за командировки на екипа и членовете на колективния върховен орган на МИГ съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на

	<p>Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - разходи за закупуване на офис оборудване, обзавеждане и софтуер; 14.1.2.1.6. разходи за закупуване на един лек автомобил с под 150 к.с. и с над 5+1 места, ако МИГ няма такъв или има закупен преди 2016 г.; - разходи за обучения на екипа и членовете на колективния върховен орган във връзка с прилагането на стратегията за местно развитие; - разходи, свързани с публични отношения (разходи за организиране на срещи на МИГ, разходи за работа в мрежа, участие на екипа и членовете на колективния върховен орган в срещи с други МИГ); - разходи за участие на МИГ в дейности на Националната и на Европейската селска мрежа за развитие на селските райони, както и на Европейската ЛИДЕР асоциация и други асоциации на МИГ; - финансови разходи, в т. ч. банкови такси за управление на една сметка и такси за издаване на изискуеми документи; - разходи за мониторинг и оценка на стратегията за ВОМР. <p>2. Разходи за популяризиране на стратегията за ВОМР:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разходи за проучвания и анализи на съответната територия (териториални, икономически, социални и други анализи и проучвания); - разходи за популяризиране, информиране и публичност: а) за създаване и поддръжка на интернет страница; б) за създаване и реализиране на публикации в печатни и електронни медии и излъчвания в радио- и телевизионни медии на покани за организирани събития и други, свързани с популяризиране дейността на МИГ; в) отпечатване на брошури, материали за обучение и други печатни материали, изработване на рекламни материали и други, свързани с популяризиране дейността на МИГ;
--	---

	<p>г) преводи;</p> <p>д) изработка и монтаж на табели и билбордове за популяризиране на МИГ;</p> <p>е) свързани с изготвяне на материали, подпомагащи потенциалните получатели на финансова помощ при разработването на дейности и подготовката на заявления;</p> <p>ж) други разходи за популяризиране, информиране и публичност;</p> <p>- разходи за организиране на обучения, семинари и информационни срещи за местни лидери и за уязвими групи и застрашени от бедност целеви групи, включително роми, свързани с подготовка, изпълнение и отчитане на проекти и други, свързани с популяризиране на стратегията за ВОМР и прилагане на подхода.</p>
Недопустими разходи	<p>- за закупуване на техника или оборудване втора употреба;</p> <p>- за застраховка на дълготрайни материални активи, които не са придобити със средства, отпуснати по настоящите Насоки или по мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.;</p> <p>- свързани с възнаграждения на персонала, които не са задължителни по силата на нормативен акт;</p> <p>- за закупуване на земя и сгради;</p> <p>- за данъци и данък добавена стойност (ДДС) с изключение на невъзстановим ДДС;</p> <p>- за лихви, глоби и неустойки, такси по обслужване на заеми и разходи за съдебни разноски;</p> <p>- за членски внос;</p> <p>- свързани с договор за лизинг, като печалба за лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи, разходи за неустойки и такси и други разходи, свързани с договора за лизинг;</p> <p>- за трудови възнаграждения на повече от четирима служители в МИГ и надвишаващи 4 минимални работни заплати за страната на месец за позицията „изпълнителен директор“ и 3 за позицията „експерт“;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - за нощувки в страната, надвишаващи 120 лв. за един човек и разходи, надвишаващи определените в Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.); - платени в брой, с изключение на разходите за командировки, за гориво за лек автомобил, за разходи, свързани с публични отношения, за разходи за участие на МИГ в дейности на Националната и на Европейската селска мрежа за развитие на селските райони, както и на Европейската ЛИДЕР асоциация и други асоциации на МИГ, разходи за комуникация и външни услуги – телефон, интернет, пощенски услуги, куриерски услуги, топло- и електроенергия, вода, както и разходи за техническо обслужване на автомобил и годишни винетни такси, такси за издаване на изискуеми документи и разходи за застрахователни премии, както и за опростени разходи съгласно чл. 83, ал. 1, букви „б“, „в“ и „г“ от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година; - дневни пари за командировки в чужбина, надвишаващи определените в Приложение № 2 на Наредбата за служебните командировки и специализациите в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г.; - за създаване на повече от една интернет страница за МИГ за периода на изпълнение на стратегията; - за закупуване на лек автомобил, извършени след 2026 г.; - за външни услуги и оценка на проекти, извършени от лица, участвали в комисия за избор на стратегии по СПРЗСР, в т. ч. когато такива лица са представители на или са експерти от юридически лица; - за възнаграждения и осигуровки за извършване на външни експертни услуги и оценка на проекти на служители в същата или в друга МИГ; - за възнаграждения и осигуровки за председател и секретар на Комисия за подбор на проектни
--	--

	<p>предложения, когато същите са служители на МИГ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - за повече от 3 бр. проучвания и/или анализи за годишно; - разходи за информираност и публичност, които не отговарят на изискванията, посочени в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2021-2027 г., съгласно приложение № 1 от Националната комуникационна стратегия за програмен период 2021-2027 г.; <p>-заявени за финансиране разходи в частта им, която надвишава определените референтни стойности когато има такива.</p> <p>Изисквания по отношение на разходите за управление, мониторинг и оценка на СВOMP и нейното популяризиране:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разходите, предвидени за дейностите по управление, мониторинг и оценка на стратегиите за ВOMP и тяхното популяризиране не може да надвишават 25 на сто от общия размер на публичния принос на ЕЗФРСР по стратегията; - Разходите за популяризиране на стратегията са най-малко 20 на сто от общия размер на разходите по мярката; - Непреките разходи не надвишават 15 на сто от средствата по т. разходи за заплати, както и задължителни по силата на нормативен акт разходи за социални и здравни осигуровки за персонала, обезщетения за временна неработоспособност и други, дължими от работодателя по силата на нормативен акт; - Средствата са планирани до 30 септември 2029 г., като за последната година са планирани най-малко 10 на сто от общия размер по мярката. 	
Общ размер на финансовата помощ	Общият размер на финансовата помощ по мярката е 1 466 850 лв.	
6. Финансов план, включващ планираните средства от ЕЗФРСР:		
<i>Код на мярката</i>	<i>Име на мярката</i>	<i>Общо за периода на стратегията</i>

		лева	%
M1	„Инвестиции в земеделски стопанства“	200 000,00	3,41
M2	„Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“	1 100 000,00	18,75
M3	„Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“	2 200 000,00	37,50
M4	„Изготвяне и прилагане на стратегии за „интелигентни селища“	500 000,00	8,52
M5	„Запазване на културното наследство на територията на МИГ и развитие на съпътстващи туристически услуги“	200 000,00	3,41
M6	<i>Мярка „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“</i>	200 550,00	3,42
M7	<i>Мярка „Управление, мониторинг и оценката на стратегията и нейното популяризиране“</i> <i>(До 25% от средствата на ред „Общо средства за стратегията от ЕЗФРСР)</i>	1 466 850,00	25,00
	ОБЩО СРЕДСТВА ЗА СТРАТЕГИЯТА ОТ ЕЗФРСР	5 867 400,00	100%

При формирането на финансовия план и разпределението на финансовия ресурс по мерките от СВOMP, са взети предвид потребностите и потенциала на територията, индикаторите за резултат, които следва да бъдат постигнати и нагласите на заинтересованите страни от участие с проекти и инвестиционните намерения на потенциалните кандидати. При определяне и планирането на процента на финансовите средства по мерките са отчетени също дейностите съобразно приоритети, специфичните цели, като изпълнението на всяка мярка, която има за цел да допринесе да развитие на територията на МИГ Бяла Слатина.

Разпределението на средствата по отделните мерки, които се предвижда да бъдат финансирани от ЕЗФРСР, съответства на спецификата на територията, географското ѝ разположение и социално-икономическо развитие. Сектора с най-голям потенциал за развитие на територията е селско стопанство, но за да се запази баланса между традиционно отглежданите култури и диверсификацията на икономиката, както и с цел създаване на устойчиво развитие на района, е определен по-голям ресурс в неземеделски дейности. Различните проблеми и трудности, които среща земеделският сектор, са свързани главно с остаряло технологично оборудване и потребностите на земеделците са от дейности в основни земеделски инвестиции. Това от своя страна обвързва сектора с ангажименти за социално земеделие и такива, свързани с колективни инвестиции.

По Мярка М1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ са предвидени средства в размер на 200 000,00 лв. или 3,41% от общия бюджет. В рамките на тези средства ще се финансират проекти, които имат за цел повишаване конкурентоспособността на земеделието.

По Мярка М2 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ са предвидени по-голяма част от средствата по СВОМР в размер на 1 100 000,00 лв. или 18,75 % от общия бюджет за проекти, които целят да развият устойчива икономика чрез реструктуриране на малките фирми, диверсифициране на дейностите и укрепването на икономическия потенциал. Цели се и насърчаване стартирането и развитието на неземеделски дейности на територията на МИГ Бяла Слатина.

По Мярка М3 „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“ са предвидени средства в размер на 2 200 000,00 лв. или 37,50 % от общия финансов ресурс. Тя е от особена важност и значение както за развитие на общинския център, така и за по-малките населени места от територията, които също изпитват съществени благоустройствени проблеми и достъп до услуги. Поради тази причина, за развитието на територията по отношение на публичната инфраструктура е определен финансов ресурс, който ще окаже въздействие и ще създаде условия за повишаване качеството на живот чрез подобряване на жизнената среда. Също така, за заинтересованите страни в територията на МИГ Бяла Слатина е изключително важно да се подобри общия вид на инфраструктурата на населените места и услугите, които могат да се предоставят.

По Мярка М4 „Изготвяне и прилагане на стратегии за „интелигентни селища“ са предвидени инвестиции, с които се разчита на един нов подход за участие на общността, по който да се разработи и приложи стратегия за подобряване на икономическите, социални или екологични условия. С определения финансов ресурс от 500 000 лв. или 8,52%, Мярка М4 от СВОМР ще осигури формиране на обща визия в средносрочен план, къде би могло да бъде селището, в каква сфера да се приложи стратегията, как да се свържат различни инициативи и подпомагане на селището.

По Мярка М5 „Запазване на културното наследство на територията на МИГ и развитие на съпътстващи туристически услуги“ са определени средства в размер на 200 000 лв. или 3,41% за развитие на неизползван потенциал и осъществяване на различни форми на туризъм, базиран на културно-историческо наследство, етнография, традиционна кухня и музика. Макар, че територията на МИГ Бяла Слатина разполага с добър потенциал за развитие на алтернативен туризъм, все още липсват умения и опит за предоставянето на туристически продукти и услуги. Предвид това, с подкрепата на мярката ще се създадат необходимите условия за съхранение на културното наследство и развитие на туристически продукт/услуга, базиран на търсенето на автентичен контакт с територията, като се предоставя възможност и за изява на самите туристи.

По Мярка 6 „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“ са предвидени средства в размер на 200 550 лв. или 3,42% за подкрепа за териториалната идентичност, специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер, въвеждането на добри практики и модели за постигане на устойчиво развитие на територията на МИГ Бяла Слатина.

Мярка М7 „Управление, мониторинг и оценка на СВОМР и популяризиране“ са предвидени средства в размер на 1 466 850,00 лв. или 25,00 % от средствата за стратегията от ЕЗФРСР. Основната цел на мярката е качествено управление, ефективен мониторинг и оценка на всички

основни параметри на Стратегията – постигане на целите, приоритетите и заложените индикатори за резултат, както и популяризиране на планираните мерки и подхода по време на изпълнение на СВОМР.

7. Описание на уредбата за управление, мониторинг и оценка, която показва капацитета на местната инициативна група да изпълни стратегията: (не повече от 6 страници);

7.1. Организационна структура на МИГ:

- Организационна структура/схема.

Сдружение „Местна инициативна група Бяла Слатина“ – МИГ Бяла Слатина, е юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), което представлява публично-частно партньорство с представители на широк кръг лица от територията на неговото действие. Съдържа в наименованието си обозначението „Местна инициативна група“ или съкратено „МИГ“, както и наименование на община Бяла Слатина на територията на действие на сдружението.

МИГ Бяла Слатина има седалище и адрес на управление в селски район в рамките на територията, на която осъществява дейността си. Сдружението е учредено и участват представители на всички заинтересовани страни, идентифицирани в проучванията и анализите към СВОМР, включително представители на уязвими групи и малцинства.

Има Колективен върховен орган в състава на който членува и община Бяла Слатина.

Членове на Колективния върховен орган са:

1. физически лица, които са с постоянен адрес и/или работят на територията на действие на МИГ;
2. юридически лица със седалище и адрес на управление на територията на действие на МИГ.

7.2. Управление на МИГ:

- *Органи за управление и контрол;*

Съгласно Чл.31. (1) от Устава на МИГ Бяла Слатина, Органите на сдружението са Общо събрание (ОС) и Управителен съвет (УС). ОС е колективния върховен орган за управление на МИГ и се състои от всички членове на сдружението или упълномощени от тях лица, в който членуват Община Бяла Слатина и представители на всички заинтересовани страни, 100 % от идентифицираните в проучванията и анализите, включително уязвими групи и млади хора, както и балансирано участие (60:40) на жени и мъже от територията на МИГ.

Делът на представителите на публичния сектор, на представителите на стопанския сектор и на представителите на нестопанския сектор в колективния върховен орган и в колективния управителен орган на сдружението, не превишава 49 % от имащите право на глас, съгласно чл. 28 ал. 1 от ЗЮЛНЦ. Вземането на решения не е контролирано от нито една от групите, представляващи конкретните заинтересовани страни, идентифицирани в стратегията за ВОМР. По този начин се гарантира прозрачност и съответствие с принципите на подхода ВОМР – създаване и въвеждане на стратегия „отдолу-нагоре“, местни публично-частни партньорства, сътрудничество и др.

Общото събрание на МИГ Бяла Слатина се състои от 33 члена, от които:

- 1 представител на публичния сектор или 3,03 %;
- 16 представители на стопанския сектор или 48,49 %;
- 16 представители на нестопанския сектор или 48,48 %.

Представителството на населените места в КВО на МИГ Бяла Слатина е 9 от общо 15 населени места на територията или 60%.

Управлението се осъществява при спазване на принципите на публичност, равнопоставеност, отчетност и отговорност на органите на Сдружението.

Цялата информация за дейността на МИГ Бяла Слатина се публикува на интернет страницата на сдружението.

Общото събрание като Колективен върховен орган на управление изпълнява следните функции:

- изменя и допълва Устава на МИГ;
- определя/избира/освобождава членовете на УС;
- определя свързаните с членския внос и парични и имуществени вноски от членовете правила;

	<ul style="list-style-type: none"> • приема вътрешните актове на МИГ; • приема/освобождава членове на МИГ; • приема бюджета, програмата, годишния доклад и финансовия отчет на МИГ; • приема годишните отчети на УС и КС; • взема решения по резултатите от финансовата ревизия на МИГ; • взема решения за участие в други организации на МИГ или за прекратяването на МИГ и свързаните с това процедури; • взема решения по всички други въпроси, предвидени в Устава и свързани с дейността на МИГ; • отменя решенията на другите органи на МИГ, които противоречат на закона, Устава, добрите нрави или други вътрешни актове на МИГ; • разглежда и решава жалби против решенията на УС. <p>Колективният управителен орган (Управителният съвет) се състои от 5 лица – членове на Сдружението. В УС участват представители и на трите сектора – публичен, стопански и нестопански, съответно: един представител на публичния сектор – община Бяла Слатина, двама са представители на нестопанския сектор и двама са представители на стопанския сектор.</p> <p>Членовете на УС - физически лица, имат постоянен адрес и/или работят на територията на МИГ, а юридическите лица имат седалище и адрес на управление на територията МИГ.</p> <p>Управителният съвет (УС):</p> <ul style="list-style-type: none"> • представлява МИГ; • ръководи дейността на МИГ между две Общи събрания; • организира и осигурява изпълнението на решенията на УС; • изпълнява задълженията, предвидени в Устава; • разработва програма за дейността и бюджета на МИГ и ги предлага за гласуване от Общото събрание; • подготвя проекти за решения на Общото събрание; • подготвя проекти за вътрешно-устройствени актове на МИГ; • осигурява и се разпорежда с имуществото и финансовите средства на МИГ, съгласно приетия бюджет; • отчита се за дейността си пред Общото събрание;
--	---

- определя реда и организира провеждането на дейността на МИГ и носи отговорност за това;
- определя щатния състав на МИГ;
- внася в ОС молбите за членство и прекратяване на членство в МИГ;
- взема решения за образуване на помощни звена, комисии към УС, секции и клубове за подпомагане на дейността на МИГ;
- Определя броя на членовете на комисиите, техния състав, функции и срока на дейността им. Комисиите се отчитат за дейността си пред УС

Председателят на УС:

- ръководи оперативно текущата дейност на МИГ;
- представлява МИГ пред трети лица, пред държавните органи, обществените организации и други физически и юридически лица в страната и чужбина;
- подготвя и предлага проекти за решения на УС;
- свиква и ръководи заседанията на УС;
- отчита се за дейността си пред УС;
- след одобрение на щатното разписание от УС назначава, освобождава и упражнява дисциплинарна власт по отношение на изпълнителния директор/мениджъра за извършване на оперативната дейност на МИГ;
- подписва договори за финансиране на проекти от страна на МИГ с бенефициенти по СМР.

Комисия за избор на проектни предложения

Местната инициативна група провежда недискриминационни и прозрачни процедури за подбор на проекти към стратегията за ВОМР, като разработва насоки за кандидатстване, включително ред за оценка на проектни предложения. Изборът и оценка на проекти се извършва от Комисия за избор на проектни предложения. Тя се сформира за всяка оценителна сесия след публикуване на обява от МИГ за набиране на проекти и подадени проектни предложения по съответната процедура. Съставът на комисията се формира, съобразно нормативните изисквания за прилагане на СВОМР и за предотвратяване конфликт на интереси. Комисията за избор на проекти осъществява дейността си при спазване на одобрената СВОМР и нормативните изисквания за нейното прилагане.

<p>- Описание на позициите и изискванията към изпълнителния директор и персонала.</p>	<p>Персоналът на МИГ Бяла Слатина е екипът, който на практика прилага решенията на Общото събрание и УС на МИГ и се грижи за качествено, ефективно и прозрачно изпълнение на Стратегията за Водено от общностите местно развитие.</p> <p>Позиция „Изпълнителен директор“:</p> <ul style="list-style-type: none"> • отговаря за прилагането на СВОМР и осигурява изпълнението на решенията на УС; • изготвя и предлага за приемане от УС годишна програма за работа на МИГ и годишен проекто-бюджет; • организира набирането на средства за дейността на МИГ; • организира сключването на трудови и граждански договори и ръководи административния персонал на МИГ; • решава въпроси, които в съответствие с Устава на МИГ му бъдат възложени от УС; • изготвя годишен доклад за отчитане изпълнението на СВОМР, както и други доклади и справки за изпълнение, изисквани от Управляващия орган; • представя до Управляващия орган годишен доклад за отчитане изпълнението на СВОМР; • информира своевременно Управляващия орган за проблеми, възникнали при изпълнението на стратегията. Основните задължения на изпълнителния директор са свързани с последователно изпълнение на дейностите по прилагането на стратегията за ВОМР и организиране на процедурите за прием, оценка и мониторинг на проектите предложения. Носи отговорност за постигане на целите и индикаторите за изпълнение и резултат. Организира дейностите за информация и публичност, работи за създаване на партньорства и сътрудничества в общността и извън нея. Правомощията на изпълнителния директор са определени в устава на МИГ и в длъжностната характеристика. <p>Изпълнителният директор трябва да притежава:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. завършено висше образование, най-малко степен „магистър“; 2. трудов стаж и/или осигурителен стаж най-малко 5 години; 3. управленски опит най-малко две години или най-малко три години опит като експерт в МИГ по прилагане на стратегия за ВОМР;
---	---

	<p>4. опит в реализиране на проект, програма или стратегия със стойност над 100 хиляди лева, финансирани от ЕС или от други международни донори. Изпълнителният директор се избира и назначава от УС и не може да е член на МИГ.</p> <p>Позиция „Експерт по прилагане на СВOMP“</p> <p>Експертите по прилагане на СВOMP оказват методическа помощ при прилагането на СВМР и консултират потенциалните бенефициенти по стратегията. Основните функции и отговорности на Експертите са свързани с прилагането на одобрена за финансиране Стратегия за ВOMP. В периода на прилагане задължения са свързани главно с консултиране, оформяне на писмени информационни карти за всяка консултация, участие в подготовката на процедури за прием на проектни предложения и подпомагане/администриране работата на Комисията за избор на проектни предложения.</p> <p>Друга част от задълженията са свързани с мониторинг и консултиране на бенефициентите при изпълнението и отчитането на проекти, както и с извършване на мониторингови посещения на мястото на изпълнение, документиране на резултатите от посещенията. Обобщаване на информацията в периодични и годишни мониторингови доклади, участие в дейностите за популяризиране информиране и публичност на стратегията за ВOMP. Експертите вземат участие в цялостната дейност на Сдружението, вкл. в работата и с целевите групи, в т.ч. уязвими и малцинствени групи от територията на МИГ Бяла Слатина. Задълженията и отговорностите на Експертите са подробно описани в длъжностна характеристика, в която подробно са описани изискванията за заемане на длъжността, правата, задълженията, подчиненост и взаимодействие за всяка длъжност.</p> <p>Експертите по прилагане на СВOMP следва да покриват следните изисквания:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. завършено висше образование, най-малко „бакалавър“; 2. трудов стаж и/или осигурителен стаж най-малко две години.
<p>7.3. Капацитет на местната инициативна група да изпълни стратегията за ВOMP:</p>	

<p>- <i>Административен капацитет;</i></p>	<p>От създаването си през 2009 г. до момента, МИГ Бяла Слатина има изградена структура на управление, която винаги е давала резултати. МИГ Бяла Слатина е изпълнила проект за подготовка на Стратегия за местно развитие по подмярка 431-2 „Придобиване на умения и постигане на обществена активност за потенциална местна инициативна група на територията на община Бяла Слатина” по Договор № РД 50-375/28.12.2009 г., Договор № РД50-80_17.08.2016 г. и Договор РД 50-112_30.03.2023 г. по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“. В рамките на тези проекти са проведени обучения за придобиване на умения от екипа, членовете на КВО и лицата, ангажирани с разработване на Стратегията за местно развитие по подхода ВОМР, също и обучения на местни лидери.</p> <p>МИГ Бяла Слатина притежава необходимия капацитет за изпълнение на стратегия за ВОМР, което е доказано чрез успешното изпълнение в предходния програмен период на многофондова Стратегия за Водено от общностите местно развитие, финансирана по подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“, изготвена в рамките на договор №РД50-10 от 25.01.2017 г. и приложена съгласно Споразумение №РД50-29 от 16.04.2018 г., сключено между УО на ПРСР 2014-2020 г. и УО на ОПИК 2014-2020 г.,</p> <p>През периода 2018 – 2023 година, с изпълнението на многофондова стратегия за Водено от общностите местно развитие, е натрупан богат теоретичен и практически опит по отношение на подготовката на насоки за кандидатстване, прием и оценка на проектни предложения посредством Информационната система ИСУН 2020 по подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие”. Проведените поредица от обучения, информационни срещи и семинари, включително всички дейности за популяризиране на стратегията, финансирани по подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за ВОМР“, спомогнаха за изграждане на необходимия капацитет сред местната общност, способен да участва в изпълнението на</p>
--	---

	<p>стратегията за развитие, включително чрез реализиране на проекти.</p> <p>Освен изпълнението на стратегия за ВОМР, МИГ Бяла Слатина има изграден опит и в междутериториално сътрудничество по подмярка 19.3 „Подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на местни инициативни групи“, придобит в подготовката и изпълнението на 3 проекта.</p> <p>Членовете на екипа на МИГ притежават необходимото образование и квалификация, като техният опит създава необходимия административен капацитет за управление и успешно изпълнение на настоящата стратегия за ВОМР.</p> <p>Изпълнителният директор и експертите по прилагане на Стратегията за ВОМР имат солиден опит над 7 години в изпълнението, наблюдението, контрола и отчитането на проекти по ПРСР/Програми, финансирани от други европейски фондове.</p> <p>Колективният управителен орган също има солиден опит в прилагането на подхода ВОМР. В състава му участват от дълги години (над 7 години) представители на публичния, стопанския и нестопанския сектор, с много добро познаване на подхода ЛИДЕР/ВОМР и натрупан достатъчен опит чрез утвърждаване на Условия за кандидатстване, одобрение на оценителни доклади, участие в поредицата от мероприятия за информиране, обмяна на опит и обучения.</p> <p>За периода от 2009 година (от създаването на местната инициативна група) до момента е изградено много добро партньорство, висока степен на доверие и екипност между местната власт, бизнеса, местната инициативна група, неправителствения сектор и всички други ангажирани в процеса организации, което гарантира понататъшното успешно прилагане на подхода ВОМР.</p> <p>Работните и информационни срещи, семинарите, обществените обсъждания, конференцията и обученията, проведени в периода на подготовка на СВОМР за периода 2023-2027 година, подпомогнаха процеса на надграждане и повишаване на капацитета като внесоха допълнителна яснота сред местната общност по въпросите, свързани със създаването на „интелигентни селища“ на територията, въвеждане на</p>
--	---

кръгова икономика и др., които са отправна точка в настоящата стратегия за развитие.

Надграждането на капацитета ще продължи чрез осигуряване на добра комуникация и координация на действията. Това ще се постигне с развитието на информационни канали на МИГ - уебстраница, събития, срещи, консултации и др., съпътстващи прилагането на СВОМР.

В допълнение, МИГ Бяла Слатина ще използва в работата си по реализация на настоящата СВОМР вътрешни правила в няколко основни направления, които ще гарантират нейното ефективно управление, а именно:

1. Вътрешни правила за документооборота

С тях ще бъде уредено съставянето, оформянето, регистрацията, разпределението, движението и използването на документите, както и правилата за работа с документи, получени чрез единната информационна система за обмен на документи по електронен път, приемането, регистрирането и разглеждането на предложения и сигнали, писма, молби и жалби на граждани, контрола по спазването на сроковете за изпълнение на възложените задачи; използването и съхраняването на печатите.

2. Вътрешни правила за прилагане на СВОМР, касаещи дейности, свързани с осигуряване на информация и публичност, подготовка на проектни предложения в съответствие с целите на стратегията;

3. Вътрешни правила за оценка на постъпилите проектни предложения, включващи (проверка за административно съответствие и допустимост на проектите; проверка за основателността на предложените разходи, липса на двойно финансиране и изкуствено създадени условия; осъществяване на техническа и финансова оценка и класиране на проектите; подготовка и провеждане на заседания на комисията за избор на проекти; информиране писмено на кандидатите за одобрение или отхвърляне на проекта; сключване на договори с одобрените кандидати за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ; прикачване на всички документи от оценителната сесия в електронната система.

	<p>4. Вътрешни правила за наблюдение и оценка на изпълняваните проекти, които включват осъществяване на наблюдение на изпълнението на проектите посредством информационната система и чрез посещение на място; подпомагане на одобрените кандидати при изпълнение на проектите и при подготовката на заявки за плащане; изготвяне на доклади за отчитане на изпълнението.</p> <p>5. Вътрешни правила за мониторинга и оценка на цялостното изпълнение и ефект от прилаганата стратегия, включващ изготвяне на ежегоден годишен доклад за отчитане изпълнението на СВОМР/ДФ „Земеделие“, както и други доклади и справки за изпълнение на СВОМР, изисквани от Управляващия орган; отчитане изпълнението на Стратегията за местно развитие; своевременно информирание на Управляващия орган за проблеми, възникнали при изпълнението на стратегията.</p>
<p>- Материално – технически капацитет;</p>	<p>Сдружение „Местна инициативна група Бяла Слатина“ използва офис под наем, находящ се в сградата на община Бяла Слатина на адрес: ул. „Климент Охридски“ № 68. Офисът е напълно оборудван с офис-техника (компютърни конфигурации) и копирно устройство, както и офис оборудване работни столове, работни бюра, стелажи, които осигуряват нормална работа на трима служители.</p> <p>Офисът на сдружението съдържа работно помещение, помещение, в което се извършват срещи, информирание и консултиране на заинтересованите лица от територията и архивно помещение. Офисът е достъпен за хора с увреждания и трудно подвижни лица.</p> <p>МИГ разполага с интернет страница с адрес: www.mig-bsl.com</p>
<p>- Финансов капацитет;</p>	<p>За успешното, качествено и навременно изпълнение на стратегията и покриване на разходи по текущото административно управление, МИГ Бяла Слатина осигурява средства от членски и чрез Решение на Общински съвет Бяла Слатина за субсидия в размер на 75 000 лв., за дейностите, свързани с управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране.</p>
<p>7.4. Описание на системата за мониторинг и оценка:</p>	

За целите на настоящата стратегия за ВОМР, МИГ Бяла Слатина предвижда да извършва ежегоден мониторинг на нейното изпълнение. Този мониторинг ще се основава на Вътрешни правила за мониторинг и оценка, разработени от екипа на МИГ и приети от УС.

Извършваният мониторинг и оценка ще обхваща заложените в СВОМР индикатори:

1. Индикатори за цялостното прилагане на стратегията за ВОМР (изходни (за изпълнение/продукт) и за резултат);

2. Индикатори по мерки (изходни (за изпълнение/продукт) и за резултат).

Изходните индикатори (за изпълнение/продукт) са свързани пряко с дейностите, след изпълнението на стратегията за ВОМР, а индикаторите за резултат са пряко свързани със специфичните цели на Стратегията за ВОМР, в съответствие са с интервенционната логика и отразяват очакваните резултати от изпълнението на Стратегията.

Извършването на мониторинг и оценка на СВОМР ще е процес на системно и непрекъснато събиране и анализ на данни и информация за хода на реализацията на СВОМР и изпълняваните проекти. Получената информация ще бъде използвана за целите на управлението, осъществяване на контрол и вземане на решения за продължаване, допълнения и/или изменения на СВОМР.

Чрез мониторинга ще се извършва и финансов анализ, който включва анализ на усвоените средства за административни разходи и популяризиране на стратегията, анализ на средствата по приложими мерки и общо за стратегията. Финансовият анализ ще предостави информация за усвоените средства, какви резултати са постигнати, ще предостави информация за ефективността на вложените средства и ще обоснове необходимостта от изменения или допълнения на стратегията по отношение на осигурените финансови ресурси по различните мерки.

Мониторингът на СВОМР ще се извършва съвместно от екипа по прилагане на СВОМР. Напредъкът от прилагането на стратегията ще се докладва на Управителния съвет и Общото събрание на МИГ ежегодно чрез годишен доклад. В резултат на извършения анализ за напредъка по изпълнение на СВОМР, включващ и финансов анализ, могат да бъдат предприети мерки за прехвърляне на средства от бюджета на една мярка в бюджета на друга или други корективни мерки с оглед максимално постигане на целите на СВОМР.

Извършването на оценка ще бъде веднъж годишно, като така ще осигури на управлението механизми на контрол чрез информация за разходите и за резултатите. В тази връзка оценката ще включва:

Оценка на процеса - оценява се как и до каква степен се изпълнява СВОМР, в съответствие със заложените цели. При оценка на процесите ще се обхване съответствието на извършваните дейности и интервенции със законовите и нормативните изисквания и стандарти;

Оценка на резултатите - тази част от оценката се съсредоточава върху резултатите и постиженията (включително странични, непланирани и нежелани ефекти), за да се прецени ефективността на конкретна мярка от СВОМР и резултатите от изпълнението на стратегията в нейната цялост;

Оценка на въздействието - оценката е насочена преди всичко към степента на постигане на целите и въздействието им на територията. Това е по-дългосрочна оценка и има синергичен и кумулативен характер, вземайки предвид вложени ресурси, хора, време и получени реални резултати в края на периода.

8. Описание на прилагането на хоризонталните принципи на ЕС съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060 при изпълнението на стратегията: (не повече от 2 страници)

Хоризонталните принципи на ЕС, които ще се прилагат посредством стратегията за Водено от общностите местно развитие на МИГ Бяла Слатина в процеса на нейното изпълнение са обосновани на чл.2 на ДОГОВОРА ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НА ДОГОВОРА ЗА ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, където се казва, че: „Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите-членки в общество, чиито характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете“.

Хоризонталните принципи на ЕС са съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060, както и са посочени в Хартата на основните права на ЕС, а именно:

1. Равенство между половете и липса на дискриминация. Равенството между жените и мъжете и недопускането на условия за дискриминация са водещи принципи при прилагането на стратегията за Водено от общностите местно развитие. При финансирането на проекти от стратегията оценката на проектните предложения се извършва на обективни, предварително съгласувани с местната общност критерии за оценка, при които се вземат под внимание качеството на проектното предложение, без значение на пола, етническата принадлежност, политическите възгледи или друг признак, по който се различават кандидатите. Критериите за избор на проекти по всяка една от мерките на стратегията за ВОМР са в съответствие с принципите на равноправие и липса на дискриминация и гарантират равен достъп на всички жители на територията без оглед на техните специфики до финансовия ресурс от стратегията. Допустимите кандидати по мерките са определени единствено в зависимост от специфичните изисквания по всяка мярка и правилата, определени в насоките за кандидатстване.

Забранена е всяка форма на дискриминация, основана по-специално на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

Гарантирането на равните възможности произтича от принципа на равенство между различната полова принадлежност на заинтересованите от прилагането на стратегията лица. При изпълнение на стратегията за Водено от общностите местно развитие МИГ Бяла Слатина ще следва политика на осигуряване на равен достъп на всички граждани - заинтересовани лица до финансов ресурс, до обекти на инфраструктурата, продукти и услуги, създадени чрез средствата по стратегията. Посредством инструментите за прозрачност, публичност и информация, свързани с възможностите за финансиране, които се предоставят от стратегията за ВОМР, ще бъде продължена тенденцията за насърчаване на достъпа до инвестиции на всички потенциални бенефициенти и широката общественост, което ще позволи както пълноценно участие в изпълнението на проекти, така и по-ефективно използване на стимулите за развитие, които те предлагат.

2. Защита на личните данни. В процеса на прилагане на стратегията за ВОМР МИГ използва лични данни във връзка с набиране на информация от кандидатите, деклариране на определени

обстоятелства от страна на членовете на управителния съвет, на екипа по прилагане на стратегията, от външни експерти – оценители и т.н. по силата на чл.8 от Хартата на основните права на ЕС „Всеки има право на защита на неговите лични данни“. Тези данни трябва да бъдат обработвани добросъвестно, за точно определени цели и въз основа на съгласието на заинтересованото лице или по силата на друго предвидено от закона легитимно основание. Всеки има право на достъп до събраните данни, отнасящи се до него, както и правото да изиска поправянето им.

3. Свобода на изразяване на мнение и свобода на информация. В процеса на прилагане на стратегията за развитие МИГ Бяла Слатина ще спазва принципите на свобода на мнение и правото да получава информация в няколко насоки:

- при подготовката на настоящата стратегия за развитие изработването на програмния документ е съгласуван многократно с представители на заинтересованите страни. Тяхното мнение е взети при избора на приложими мерки, осигуряването на финансов принос по всяка мярка, изготвянето на SWOT анализа, изготвянето на критериите за оценка;

- при провеждането на заседания на Колективния върховен орган и Колективния управителен орган всеки пълноправен член има право на свободно изразяване на мнение, свързано с дейността на сдружението;

- при подготовката на насоки за кандидатстване по приложими мерки от стратегията, преди да се обяви в системата ИСУН се осъществява публично обсъждане на насоките, при което всеки гражданин има право свободно да изрази своето мнение.

Правото на свободен достъп до информация е гарантирано в процеса на изпълнение на стратегията. МИГ е задължена да публикува на своята интернет-страница и в други публично достъпни източници поредица от документи, свързани с дейността на сдружението, в т.ч. протоколи с решение от проведени заседания на КВО и КУО, годишни доклади за дейността на сдружението, програма за развитие и др. Всички тези документи са достъпни за всички граждани от територията.

4. Интеграция на хората с увреждания. Стратегията за Водено от общностите местно развитие ще следва и прилага политиките на интеграция на хората с увреждания, които се дефинират в няколко насоки: равнопоставеност на хората с увреждания; социална интеграция на хората с увреждания и упражняване на правата им; подкрепа на хората с увреждания и техните семейства; интегриране на хората с увреждания в работна среда.

5. Опазване на околната среда. Високото равнище на опазване на околната среда и подобряването на нейното качество са включени в политиките на МИГ Бяла Слатина и гарантирани в съответствие с принципа на устойчиво развитие. Стратегията за Водено от общностите местно развитие като програмен документ ще отговаря напълно на изискванията за опазване на околната среда, което ще се удостовери с Решение, издадено от РИОСВ.

Всички проекти, финансирани от стратегията ще отговарят на изискванията за опазване на околната среда, което ще се проверява на етап на тяхното одобрение. Посредством критериите за оценка ще се приоритизират проекти, които прилагат мерки, директно насочени към опазване на околната среда. По този начин стратегията за развитие ще окаже принос върху осъществяването на Европейския зелен пакт.